

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy óra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy óra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos peút sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, szeptember 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Öt millió iskolákra.
A nevelő úr — család.
Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf
Színészek szabadság.
A tátrafüredi dráma.
Színházi epizódok.
A reichsrath felosztása.
Takács Zoltán bankógyára.
Rejtélyes csontok.
Veszélyes szöktetés.
Az aradi lövés-ünnep.
Kossuth ifjúkori levele.
Színház-kerületek.
**Tárcza: Csernovics iratai a szabadság-
harczból.** Irta: Szmda Lajos.
Csarnok: A párba. Irta: Kövér Ilma.

Öt millió iskolákra.

Budapest, szeptember 7.

Hatodik expozéját fogja az idén elmondani Lukács László pénzügyminiszter, néhány nappal a képviselőház megnyitása után benyújtva az 1901. évi állami költségvetést. Magyarországon, ahol olyan súlyos mértékben rá van utalva az állam minden rétege a kormányra, ki ne várná kíváncsian a miniszternek ez alkalommal előadandó fejtegetéseit, ki ne volna közelebbről érdekelve a költségvetés egyik, vagy másik tételében? Mégis, nem tulajdonunk, amikor állítjuk, hogy a közvélemény és különösen a gazdasági tényezők figyelmé és feszült várakozása még fokozottabb mértékben fordul a beruházási javaslat felé, amelynek a kormány kebelében való

elkészültéről a minap hír jött. A kultuszminisztérium, a kereskedelmi, a földművelésügyi és igazságügyi minisztériumok keretében szükségessé vált, és immár elhalaszthatatlan beruházásokról intézkedik a javaslat, amely — eltekintve a létesítendő intézmények által szolgált fontos állami czéloktól — mint üdítő eső a kiszikkadt termőföldre, úgy fog hatni a magyar építőipar és építőmunkások válságos helyzetére.

Legjelentősebb részlete a beruházások céljainak már nyilvánosságra jutott és ez olyan dolog, amely már előre biztosítja a maga részére a szimpátiát a magyar közönség legszélesebb rétegeiben. Wlassics Gyula kultuszminiszter öt millió korona költséggel járó beruházásokat szándékozik létesíteni népiskolák javára. Ugy látszik az ő kezdeményezése volt legfőbb indító oka annak, hogy ez a javaslat elkészült, mert a miniszterelnök és pénzügyminiszter készséggel meghajolt a kultuszminiszter által elébük terjesztett program keresztülvitelének szüksége és fontossága előtt.

Hogy nálunk a népoktatásügy terén még milyen jelentős hiányok várnak betöltésre, amelyek épen csak a kellő anyagi eszközökre való tekintetből maradtak betöltetlenül, az nem szorul bővebb fejtegetésre. És hogy a meglévő hiányok eltüntetése az állami népiskolák szaporítása mellett kettőzött gyorsasággal halad előre, higgadt megfontolás és igazságszeretet

mellett erről sem lehet ma már vitatkozni. Az ilyen vitákat ma már csak a néppárt szokta megkoczkáztatni, mert az iskolák államosítása nehezebbé teszi azt a felekezeti agitációt, amelyre ez a párt még az iskolát is szeretné felhasználni. De hát épen ezek a néppárti támadások bizonyítják legjobban, hogy az állami iskolák milyen fontos faktort képviselnek, kivált nemzetiségi vidékeken.

Amikor tehát Wlassics miniszter az állami népiskolák kellő elhelyezésére öt millió forintnyi hitelt vesz igénybe, a legteljesebb elismerésre számíthat; ezt csak növelte azzal, hogy rendkívüli ügyességgel a végrehajtásnak olyan tervét dolgozta ki, amely mellett az évi amortizálási összegek alig tesznek ki valamivel többet annál az összegnél, a mit eddig házbér fejében fizetett az állam ugyanazokért az iskolákért. Hiszen minden, amit egy állam a kulturára és különösen a népoktatás ügyére áldoz, gyümölcsöző befektetés, amely kamatostul meghozza üdvös eredményeit az ország javára! Ezért kétségtelen, hogy az országgyűlés is ugyanazzal a helyesléssel fogadja majd a kultuszminiszternek mostani akcióját, mint a hogyan fogadta két évvel ezelőtt ugyanennek a bevezetőjét, mikor két millió koronát szavazott meg az állami népiskolákra.

Öt millió korona népiskolákra — amikor ezt kérjük, mégis a cél minden üdvössége mellett egy árnyék is tűnik elénk.

TÁRCZA.

Csernovics iratai a szabadságharcból.

Irta: Szmda Lajos.

I.

Otvenkét éve immár, hogy az 1847—48 évi országgyűlési reform párt lankadatlan buzgalmának, lelkesült honszerelmének sikerült kivívnia az 1848-as törvényeket, a melyeket azután V. Ferdinánd magyar király 1848. április 11-én szentesített.

Az ország népe még a legkisebb faluban is megünnepelte ezt az aktust és méltán, mert ezekben a törvényekben van letéve a modern Magyarország köve

Annál váratlanabban jött az a hír, hogy a törvények kihirdetése után horvát és szerb testvéreink a maguk részére is hasonló önálló alkotmányt követelnek, Magyarországtól mindenáron elszakadni és zavarokat okozni kérszűnek. A horvátok küldöttsége a pozsonyi országgyűlésen meghallgatásra nem talált és mikor Kossuth Lajos a magyar kormány nevében kifejtette a horvátok előtt álláspontját, a küldöttség vezetője kijelentette, hogy most már Bécsben, a trón zsámolya előtt kérnek meghallgatást, mire Kossuth Lajos kardját két kezébe véve, oda vág a a horvát deputatusoknak: „No akkor döntsön közöttünk a kard” és ott hagyta őket.

A horvátok, szerbek ezt szörnyen zokon vették és most már nyíltan kezdtek szervezkedni.

Ausztriának hagyományos politikája, hogy ha Magyarországon a dolgok menete nem volt inyére, talpra állította a különböző nemzetiségeket a magyarok ellen, hogy belzavarokat okozzon. Így 1848-ban is a Lajthán tul sehogysem tetszett az, hogy a magyarok olyan törvényeket kaptak, melyekkel belügyeiket függetlenül intézhetik, nem tetszett sehogysem az önálló hadügy és pénzügy megteremtése és minden követ megmozdítottak arra nézve, hogy az 1848-as törvényeket a király által visszavonassák és éppen azért a nemzetiségek mesterségesen felszínre hozott mozgalmait és a küldöttséget Bécsben az udvarnál nemcsak hogy szívesen fogadták, de kéz alatt támogatást is ígértek ügyüknek.

Minden reformhoz emberek is kellenek és mig Magyarországon a koronás király által kinevezett első felelős kormány működését megkezdette, a horvátok soraiból kiemelkedik csaknem egyszerre báró Jellasics József horvát bán, a szerbek közül Rajasich karlóczai patriárka, hogy Magyarország vezérférfiainak áldásos működését megzavarják, a népet félrevezessék és azt engedetlenségre bírják.

István főherczeg nádor, mint kir. helytartó, az 1848-as törvények alapján a vármegyékbe új főispánokat kinevezvén, április 26-án aláírta Csernovics Péternek Temesvármegye főispánjává történt kinevezését is, melyet Sze-

mere Bertalan belügyminiszter ellenjegyzésével ki is adott. A kinevezési okmányt Földvári Lajos kapitány hozta meg április 27-én Mácsára.

Csernovics Péter neve Délmagyarországon közismert volt. A szerbek a családbelieket mindenkor vezérférfiaknak ismerték el, mert Csernovics Arzón ipeki patriárka volt az, ki mintegy 40.000 szerbvel a törökök üldözése elől Magyarországra jött, Lipót császárt urának elismerte és az aldunai falvakat foglalván el, megalapította a karlóczai érsekséget. Az a zománczott, kövekkel kirakott csinos arany feszület, melyet a patriárka Magyarországra jövelekor kezében tartott, mint családi ereklye ma Csernovics Pál tulajdona, ki azt Panyován, kastélyában őrzi. Csernovics Mihály, a patriárka öccse, Mária Terézia apjától, III. Károlytól magyar nemességet kapott.

Ezután még sokan tüntették ki magukat a családból, részint mint politikusok, részint mint katonák.

Csernovics Péter temesi gróf és főispán született 1810-ben. 1848-ban Aradmegyében szabadelvű követnek választatott és mint ilyen az országgyűlésen tekintélyes pozíciót vívott ki magának. E minőségéből nevezte ki István herczeg nádor temesi gróffá és főispánná, utóbb a szerb lázadás tartamára rendkívüli kir. biztossá. Első fellépése az volt, hogy a Karlóczára egybehívott szerb nemzeti kongresszust törvénytelennek jelezte, miáltal Rajasich patriárka és a szerbek haragját magára vonta, kik később ignorálták.

akár más, a multság az első, és duzzadt bugyel-lárisára ütve az osztrák, szól a régi bécsi nóta: All' weil fidel... Traurig sein kann ma' net meiner Seel'...

TANÜGY.

(—) **Iparostanonczok beiratása.** Az aradvárosi ipariskolában a jövő tanévre való beiratások szeptember hó 8-án szombaton és szeptember hó 9-én vasárnap délelőtt nyolcztól tizenegy óráig, hétfőn szeptember hó 10-én pedig délután 5—7 óráig eszközöltetnek a *templom-utcai fiu-iskolában*. A tanonczok beiratásánál az előző évi iskolai bizonyítvánnyal, ujon felvett tanonczok pedig az ipartestülettől nyert felvételi igazolvánnyal kell, hogy megjelenjenek. A beiratásnál minden tanoncz 4 korona 20 fillért fizet tandíj, ellenőrző könyvecske, író- és rajzszerke ára fejében. Ezen összeg lefizetése nélkül senki se iratik be. Felhivattak a tanoncztartó mesterek, hogy tekintettel az 1884. XVII. t.-cz. 62. §-ára, illetve 157. §. a) pontjára, tanonczukat a mondott időben mulhatatlanul beirassák, mert az oktatás szeptember hó 17-én kezdetét veszi s az ezen ideig be nem írott tanonczok mesterei ellen a törvényes eljárás foganatba fog vétetni.

Takács Zoltán bankógyára.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 7.

Takács Zoltán bankóhamisítása ügyében nagy erélyességgel folyik a vizsgálat. Takács Zoltánt ma reggel ismét elővezették a II. emeleti 7. számú börtönből, a hol az éjjelt igen nyugtalanul töltötte, s csak hajnal felé jött szemére álom, a mely csak pár óráig tartott. Majd az egész éjjelt fel s alá járkálva töltötte, majd az ágyára ülve morfondírozott. A kihallgatások folyamán érdekes dolgok kerültek napfényre. **Oravetz János**, a tiszaszelevényi gazda

Takács hamis neve.

most már nem éli azt a jó világot, mint annak idején Tiszaföldváron, a mikor apja ráhagyta mintegy 1200 holdas birtokát. Az öreg **Oravetz** annak idején halkereskedést űzött, s kocsin járt föl a fővárosba, a mi szép haszonnal járt. Később megtakarított pénzéből vett igen olcsón egy tiszai árterületet, a melyről a vizet lecsapolva kukoricza földeket létesített, a melyeket azután drága pénzen értékesített. A banda tagja, a mostani **Oravetz János** főleg marhakereskedéssel foglalkozott, s élénk összeköttetésben állt a bécsi Záborszky és társa céggel, a hova barmokat szállított **Takács Zoltán** ügyes raffineriával itt ismerkedett meg **Oravetz**-cel, még pedig a bécsi marhavásártéren. A Záborszky cégnek van egy **Just** nevű pénztárosa, a ki igen hasonlít **Takács**hoz. Ez a körülmény könnyen tévedésbe ejthette **Oravetz**et akkor, a mikor **Takács** elegánsan öltözve eléje állt s bemutatatta magát:

— **Just** vagyok, — öcsöce a Záborszky cég pénztárosának. Elmondotta ezután, hogy ő ép oly üzletben van, mint bátyja, de szívesen venné, ha **Oravetz** az ő cégükkel kötne üzleteket, mert sokkal előnyösebbek a föltételek, mint azoknál. **Oravetz** elfogadta az ajánlatot, sőt pár nap múlva attól sem lepődött meg, a mikor **Takács** hirtelen pénzzavarára való hivatkozással tőle 800 forintot kért, hogy azzal Berlinbe s Münchenbe utazzék üzleti ügyekben, a melyekből **Oravetz**nek is meg lesz a maga haszna.

Takács el is utazott, **Oravetz** pedig **Szelevényre** ment, de alig hogy megérkezett az ál-**Just** Berlinből, még 400 forintot kért távirati uton. **Oravetz** ezt is elküldte. Hosszabb idő után végre megérkezett „**Just**” **Szelevényre** s még pár száz forintot csalt ki **Oravetz**től, aki azt oda is adta. Ekkor történt az, hogy valaki

velvilágosította a becsapott embert, hogy kivel van dolga.

Erre **Oravetz** követelte a pénzét s **Takács** erre habozás nélkül ismerte be, hogy ő tényleg **Takács Zoltán**, de hát ne törődjék a dologgal, boldoggá, gazdaggá teszi. Ekkor mondotta el azután a bankóhamisítás dolgát, amibe **Oravetz** bele is ment.

Éljen doktor Takács Zoltán!

A bünszövetkezet tagjai közül ma délben szállították át a vizsgálóbíróhoz dr. **Takács Zoltánt**, **Csapó József** nagyszokolyi születésű 35 éves rovott multu volt takácsot, **Oravetz János** szokolyi születésű 39 éves szelevényi szül. gazdálkodót, özv. **Korda Gergelyné** szül. **Pintsó Brigitta** 61 éves magánzó: őt és **Bálint Ferencz** 37 éves mezőturi gazdálkodót.

Mielőtt az átszállítás megtörtént volna, **Takács**ot, **Csapó**t és **Oravetz**et **Kiss Árpád** rendőrtiszt lefotografálta, antoponetriai felvételeket vett fel róluk.

Takács Zoltán világos ruhában és szürke felöltőben volt, szürke kemény kalapban, sárga cipőben. — Szemeit lesütötte s megtörtnek látszott.

Amint végig haladt a kapitányság udvarán egyik emeleti ablakból lekiáltotta valaki az ismert jogász nóta refrénjét:

— *Éljen doktor Takács Zoltán!*

Takács, a fénykorára emlékeztető hangokat hallva, felkapta fejét, pillanatra felcsillant a szeme s arcza daczos kifejezést nyert. Ezután gyorsan kocsijához lépett s feiszállt. A kocsiba két detektív ült, míg a bakra egy rendőr kapaszkodott fel.

A banda tagjai közül csupán a vezér, **Takács Zoltán** ment bérkocsin a törvénykezési palotába, **Oravetz**et a tolonczházból, a többit pedig a főkapitányságról szállították a szomorú hírű zöld kocsin a törvényszékhez.

A mezőturi ezinkosok Budapesten.

A **Takács Zoltán**-féle bankóhamisító banda *mezőturi* tagjai **Bálint Ferencz** gazdálkodó, **Bálint József** rendőrségi tisztviselő, **Bálint Mária**, az előbbi két testvér édesanyja, fedezet mellett ma délelőtt megérkeztek a fővárosba. A keleti pályaudvarnál zárt kocsit várta **Takács Zoltán** barátait, amelyen beszállították őket a **Zrinyi-utcai főkapitánysághoz**.

Takács Zoltán junius közepétől egész a mult hó végéig tartózkodott Mezőturon és a házat csupán éjszaka hagyta el. Ezen idő alatt rendszerint egy fiatal emberrel dolgozott együtt, aki két hét óta nyomtalanul eltűnt. Ez a fiatal ember *litográfus* volt és ő készítette a rajzokat.

Magát a bankóprést **Dessauból** hozatták 1200 koronáért, míg a papírt és a festékeket **Münchenből** szerezték, ahova **Takács** bevásárlások végett legközelebbi napokban újra készült kimenni. Más adat szerint a litografáló-gépet a berlini **Krause**-féle gépgyárból hozatták meg és kétezernyégyszáz koronába került.

Kovács Etelka.

Több lap említi ma, hogy letartóztatták **Takács Zoltán** régi barátnéját, **Kovács Etelka** festőnőt, akinek része lett volna a hamisításhoz szükséges fotolitografiák készítésében.

Értesüléseink szerint **Kovács Etelka** még a mult év május havában meghalt a budai **Vöröskereszt kórházban**, ahova tüdőbetegesen hozták **Baracskáról**.

Takács védője.

Amennyiben az új bünvádi perrendtartás értelmében a nyomozás során is helye van a védelemnek, **Takács Zoltán** dr., akit **Pekáry** kapitány ma reggel újból vallatóra fogott, **Waisz Sándor** doktort, az ismert jeles ügyvédet ne-

vezte meg védőjéül, akit erről a főkapitányság nyomban értesített.

Waisz Sándor dr. a védelmet elvállalta és a dél folyamán **Pekáry** rendőrkapitány jelenlétében hosszasan tárgyalta védenczével.

Pénzhamisítás a multban.

Alig forog fenn kétség, hogy **Takács** már hosszabb idő foglalkozik pénzhamisítással. A mult év november 14-ikén ugyanis egyik fővárosi ujság egy vidéki levelezőjétől a következő hirt kapta:

A titokzatos „bécsi” ur. **Tisza-Szelevényről** (Jász-Nagykun-Szolnokmegye) írják lapunknak: Két érdekes eset történt nálunk mostanában. Az egyik egy bécsi ur ideköltözése, ki **Oravetz János** polgártársunknál két hónapon át lakott, de soha ki nem ment hazulról. De amint jött az éjszaka, a bécsi ur rendesen elment hazulról és különböző emberekkel értekezett, kikkel rendesen az utcán találkozott és gyakran látták őt sétálva tárgyalni. Hogy mi járatban van, a házigazdájának se mondta meg és azt se, hogy éjnek idején miért utazik gyakran **Csongrádra**. Hozzájárult mindehez, hogy **Nagy-Szelevényen** egyszerre csak hamis tizforintosok jöttek forgalomba, ugyszintén **Csongrádon** is. Ekkor a gyanu rögtön a bécsi urra irányult, akiről különben mindenki tudta, hogy bécsi nem lehet, mert egészen jól beszél magyarul. Attól fogva lestek is rá nagyon, de elővigyázatos volt és semmin nem csiphették rajta. A megfigyelésnek azonban mégis volt egy eredménye. A bécsi urnak a kiletére tudniillik rájött egy volt iskolatársa. És ez azt állítja, hogy a titokzatos idegen azonos azzal a volt fővárosi fiatal ügyvéddel, aki mostanában szabadult ki több évi rabsághól s akinek a népszerű nevével kapcsolatban másfél évtized előtt a tüntetők kórusban énekeltek a fővárosban, hogy: *Abczug Török főkapitány!*

Ezért a közleményért **Takács Zoltán** elég merész volt sajtópört is indítani ez ellen az ujság ellen. Az eljárást azonban a törvényszék vádtanácsa megszüntette.

Az aradi lövész-ünnep.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 7.

Az aradi polgári lövész-egylet három napos **Lőrincz-napi** díjlövészete ma vette kezdetét. Holnap, szombaton már a vendégek teljes számban részt vesznek a lövészetben, mely ezáltal sokat nyer az érdekességben.

Ma délelőtt **Szésvárosról** és **Dévaról**, este pedig **Ungvárról** és **Szathmárról** jöttek idegen lövészek, míg holnapra **Fehértplomról** és **Temesvárról** várnak vendégeket. Szombaton egész nap durrogni fognak a puskák. Délután a közönség számára a városligetben *sétahangverseny* lesz, melyet **Steiner Lambert** ismert szentannai zenekara tart.

Este *társasvacsora* következik a ligeti vendéglő nagytermében, hol **Orczy Lőrincz**, az egykori főlövész-mester serlegéből fognak inni az ő emlékezetére. A társasvacsora, melyen a város előkelő polgársága ad találkozót, *táncmulatsággal* végződik. Az estély sikerére nézve az előző év szép példája nyújt kecségetőt.

A társasvacsorán egy teríték ára 3 korona. Kezdeté este fél 8 órakor lesz.

Vasárnap folytatják a lövészetet, mely e napon este ér véget. Nagy várakozással vannak a lövészek az eredményre, hogy az idegekkel szemben fentartsák az aradiak hírnevét.

A díjlövészetre kitűzött *díjak* a következők: Az ezredéves ünnep emlékére választmányi határozattal ezentul is minden évben a mély-lövések első díja *emlék-dísz tárgy*. Ezt csak

helybeli, az aradi polgári lövész-egylet tagja nyerheti el, illetve pályázhat rá.

Mozsár-díj husz van kitűzve, melyek közül az első három 50, 30, illetve 20 korona. A *mély-lövéseknek* 10 dija van, a legnagyobbak 30, 25, illetve 20 koronások. Husz *kör-díj* van, közöttük 50, 30 és 20 koronás az első három díj. Ezenkívül *tekepálya-díjak* is vannak. a legnagyobb 12 koronás.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

Színház-kerületek.

A belügyminiszteriumban nagy buzgósággal fáradoznak azon, hogy a vidéki színházi ügyön, mely eddig meglehetősen mostoha elbánásban részesült a kormány részéről, valamiképp lendítsenek és hogy a színházi állandóságával a társulatok minél fokozottabban és tökéletesebben feleljenek meg kulturhivatásuknak.

Ezt a célt szolgálja az az ankét, mely legközelebb tárgyalni fogja ezt a kérdést; ezen az értekezleten a városok képviselői fognak tanácskozni és a különböző tapasztalatok alapján meg fognak állapodni, hogy melyik mód volna a legalkalmasabb a cél elérésére.

Mai távirati értesülésünk szerint *Festetics* Andor gróf, a vidéki színház felügyelője, egy konkrét indítványt fog az értekezlet elé terjeszteni és ezen indítvány szabná meg azt a módozatot, melynek keretében, a vajdó vidéki színház feléledne, intenzívebben működhetne és boldogulhatna.

Az indítvány lényege abból áll, hogy az ország *nyolcz szini kerületre* oszlatnák; és ezen kerületek székhelye volna: *Debreczen, Kolozsvár, Arad, Kassa, Szeged, Pozsony, Temesvár és Buda.*

Ezen kerületekbe való beosztás a legszerencsétlenebb idea, melyet valaha kiészelték. Mert ami pl. az anyakönyvvezetésénél üdvös, az nem üdvös a színházi ügyben. Centralizálni vagy decentralizálni a színház ügyét lehetetlen. Közigazgatási uton ezen a téren célt érni nem fogunk soha, mert a színház nem tűr rendőri szabályozást, valamint hogy nem tűr egy központi főfelügyeletet és hozzá még nyolcz kerületi alfelügyeletet, és esetleg még 36 községi kiegészítő alfelügyeletet.

A régi megye-rendszer, hivatásos és tiszteletbeli hajduival, színházi hatáskörrel felruházva valóban secessionistikus idea, mely csak oly hivatalban fogamzhatik meg, melynek létjogosultsága nincsen és mely nem egyéb, mint sinekura tehetetlen és más téren hasznavehetetlen elemeknek.

Hiszen nem azért nem tudott a vidéki színház prosperálni és a növekedett igényeknek megfelelni, mert színházi kerületek nem voltak; hanem azért, mert nem volt az az anyagi támogatása, mely nélkül operát kultiválni és jó szintársulatot, kart és zenekart fenntartani nem lehetett.

Pénz kell a vidéki színházaknak, állami szubvenzió és pontum. 20—30 ezer forinttal akar az állam az ország színházi ügyét segíteni? Hiszen ez oly nevetséges összeg, mely fölött meg kell botránkozunk, mert az állam ezzel azt dokumentálja, hogy kulturmisszióját nem volt képes igazában fel-fogni.

De szubvenzióról eddig szó sincs. E nélkül pedig az egész mozgalom semmit sem ér.

Reméljük, hogy az ankét tagjai ezt a

scholastikus és mystikus színházi-kerület indítványt en bloc fogja elvetni és felfogja világosítani a színházfelügyelőt arról, hogy mik azon előfeltételek, melyek a vidéki színház ügyét ki fogják vonni a kátyuból, melyben már-már elmerül és meg fogják neki magyarázni, hogy ide csak pénz kell, pénz — pénz és nem . . . kerület!

* **A nagyváradai színház megnyitása.** Az új színház megnyitása alkalmából fényes ünnepekre készülnek Nagyváradon. Az ünnepély rendező bizottság ma ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a színházi előkelőségek közül meghívják *Festetics* Andor grófot, a vidéki színház felügyelőjét, a fővárosi színház részéről: *Keglevich* István grófot az Opera és Nemzeti színház intendánsát, *Ditrői* Mórt a Vigszínház igazgatóját, *Megyeri* Dezsőt, a Népszínház főrendezőjét, továbbá a Nagyváradon működött szintársulatok részéről *Bölonyi* Kolozsvári nemzeti színházi intendánsát, *Leszkay* András és *Krecsányi* Ignác színházigazgatókat. A fővárosi sajtó munkásai közül a Nagyváradról fölkerült hírlapírók együtt félkérték a várost, hogy részükre is tartsanak főnn helyet a megnyitó előadásra, mert együtt akarnak lejönni az előadásra. Elhatározta a bizottság, hogy őket is meghívja a város vendégül a megnyitó előadásra. Vendégei lesznek még a városnak a színház megnyitásánál *Váradi* Antal író, az előjáték írója, *Fellner* és *Hellmer* a színház tervezői, továbbá mindazok, akik az építésben közreműködtek.

* **A debreczeni szintársulat** *Komjáthy* János debreczeni színházigazgató benyújtotta társulata teljes névsorát a várossal kötött szerződés értelmében szeptember elsejére, mely végleges névsorból kitűnik, hogy a szintársulat tagjai ugyanazok, akik a szezon végével voltak, elsőrendű új tag csupán három van közöttük: *Gallyassy* Paula, szubrett, *Péchy* baritonista. *Nagy* Gyula jellemszínész, kedélyes apa. A névsorban ott szerepel a *Rubos* Árpád neve is. *Komjáthy* megjegyzi ugyan, hogy *Rubos* *Aradra* szerződött, de hozzá teszi azt is, hogy *Rubos* szerződése Debreczenhez köti és *ő rajta lesz, hogy e szerződésnek kervénynt szerezzen.*

* **A Schreyer zenekonzervatóriumban** elsősorban óta már megkezdődött az oktatás. Mindamellett még mindig folynak a beiratások e hó 15-dikig, délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 6 óráig.

Színészek szabadságon.

— A pihenő Thália. —

Arad, szeptember 7.

Az első vakáció! Istenem, mennyi boldogság, mennyi édes érzélem rejlik ebben a varázs-szóban: Vakáció! És ezt a szót, ennek jelentőségét a mi színészeink eddig nem ismerték; pedig a kis diák örömenél sokkal nagyobb az övék, azoké a kedves nagy gyerekeké, akik teljes életükben a legderültebb oldaláról fogják fel az életet.

Az első vakáció! Amikor nincs próba kora reggeltől késő délutánig; amikor nem kell lázasan a szerepeket tanulni; amikor az ügyelőtől nem kell félni, hogy felír a fekete könyvbe; a karmesternek, a sugónak nem kell édes mosoly közt kedveskedni és hizelegni; a ruhákra nem kell sem ügyelni, sem azokat a vasalóba, tisztítóba küldeni. A direktor előszobájában már nincs szükség álldogálni, hogy ezt vagy azt a szerepet ossza ki, és a mi fő, a tisztelt kritikus uraknak nem kell szerencsés jó estét kívánni, amikor belülről úgy gondolkozik az ember, hogy bár vinné el az ördög.

Hálátlanság volna tőlem, ha most, amikor letűntek a színházról a társulat tagjai, egyszer legalább meg nem emlékeznék róluk, pihenésük közben.

Nézzük a derék *Bács* pár mit csinál az arany vakációban? Az öreg rendbehozta a biciklijét; olajozik, kalapácsol, tisztogat, fényesít; ráül a vasparipájára és azon bejárja a várost és környékét — azután hazajön a mamá-

hoz, aki elkészítette időközben az ebédet. Ebéd után olvasgatnak figyelmesen az újságból, mert előadások idején csak nagyon hézagosan tudhatják meg, mi történik a nagy világban; annyi idejük már nem marad, hogy figyelemmel kísérhessék a világ folyásának apróbb részleteit. Azután egy kis befőtt gyümölcsessel foglalatoskodik a mama, *Bács* apó meg nézi és gyönyörködik a munkájában. Estefelé pedig a repertoárjukban lapozgatnak, ismételnék, tanulmányoznak és készülnek szép csendesen nyugodtan a téli szezonra.

Hát *Felhő* Rózi? Vajon ez a temperamentumos hölgy, mikép érzi magát a színházon kívül? Azt hinné az ember, hogy mint a kalitkából kikerült dalos madár, csapong gondtalanul. Ej dehogy! Otthon ül szobájában, ringatja kis fiát, és eközben méla altatódalokat dudol, azután meg kezébe veszi a horgolótűt és színes pamutból kis cipőcskét készít neki, apró kis harisnyákat köt és ki nem mozdul a szobájából. A bibliás asszony, a kis csepürágó hölgyike, a bájos baba — a bölcső mellett a kis mama szerepében, igen édes kis idylli alak.

Angyal Ilka nem tart vakációt. Ő ép oly szorgalmasan tanul most is, mint az évad közepén, de nemcsak a szerepkörébe eső szerepeivel foglalkozik, hanem különösen történelmi és bölcselmi művekben merül el és ezek segítségével értelmezi mindazon lelki problémákat, melyeket az általa eljátszott nagy női alakok elének állítanak. *Turchányi* Olga Párisba készült a kiállításra, ezzel a gondolattal aranyozta be szabadsága napjait, és addig is, míg odajut, *Dankó* hangversenyeiben gyönyörködik, olykor-olykor biciklin száguldozik, és kicsinyke kis leánykájával foglalatoskodik. *Kalocsa* Róza *Cleopatrát* tanulmányozza, mert úgy érzi magában, hogy ő és *Cleopatra* sokban hasonlítanak egymáshoz — nagy ambícióval tanul és bizonyára tökéletes művészetét fogja a télen bemutatni, *Parlagi* Kornél, *Kőrösi* Giza, *Rédei* Szidi a fővárosban vannak és ott komolyan készülnek a téli idényre. A többiekről csak annyit tudok, hogy többet foglalatoskodnak tanulmányaikkal, mint pihennek.

A férfiak a kávéházak törzsvendégei; szidják a vakációt. — Nekik nem kell a vakáció — mert hát nincs is annak értelme gázsi nélkül. Ugy tartják, hogy gázsi előadás nélkül — ez kell a magyarnak!

A legkevésbé pihen *Leszkay* direktor. Ő neki nincs vakációja — de van annál több gondja és baja. A legnagyobb bajt okoz neki a *tenorista-kérdés*, mely már inkább válság, mint kérdés. Nem is tudja megérteni, hogy minek is akarunk mi mindenáron egy tenoristát és szidja is azt a sok operaszerzőt, hogy mi az ördögnek irnak oly magas hangokat, amiket csak tenorista énekelhet. Hát van valami a dologban. Ha ezek az istenadta muzsikások csak 1—2 oktávával lejjebb irkáltak volna, nem volna neki semmi gondja, mert itt lett volna *Czakó*, vagy *Bánáti*, a kik mindent el tudnak énekelni, ami az oktávákön alul van.

A másik baja a repertoár. Es ez nagy baj. A magyar drámáinkban nincs semmi invenzió, semmi ambíció — nem irnak jó darabokat — és ha irnak, nem annyit, amennyi neki kell, és nem olyanokat, amilyen a közönségnek kell. Most azon töri fejét, hogy ankétet hív egybe és arra meghívja a helyi drámáinkat. Végre egy egészséges eszme. A meghívókat már széjjel is küldte. Meghívást kapott *Radó* Károly, *Meszlényi* Antal, *Nikolits* Döme, *Vertán* Oszkár, *Rozsnyai* Kálmán és *Fenyéri* Mór. Ezeknek összesen 180 darabjuk vár előadásra. Ime! Meg van oldva a gordiusi csomó. Akár ab

rendszer, akár *abe* rendszer mellett meg van minden napra az ujdonság; amellet a jogdíjakat megtakarítja, mert a szent ügy érdekében díjtalanul engedik át a szerzők darabjaikat — csak adja elő. A kiállítás sem ad sok gondot, mert a fenti szerzők darabjaiban minden szó a *pusztában* hangzik el, már pedig a pusztához sok díszlet nem kell. Új kosztümökről sem kell gondoskodni, mert az a fenti szerzők szerepei mind ősmert alakok, akiket már *Sardou*, *Csiky*, *Jókai*, *Shakespeare*, *Tóth Ede* megteremtettek és színpadunkon már megfordultak.

Igy aztán megkönnyebül *Leszkay* feje és azzal vigasztalhatja majd magát, hogy a vakációt okos dologgal töltötte el. **Carolus.**

A tátrafüredi dráma.

(Hogyan halt meg Flesch Zsigmond?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 7.

A tátrafüredi fenyvesekben, ahol az előkelő fürdőző publikum vadászszenvedélyének hódol pár hét előtt két lövés dördült el, a lövés nyomán eloszló puskaporfelhő egy halálra sebzett embert burkolt be s amikor a szellő elhordta a felhőt — az elegáns uri vadász kilehelte lelkét.

S pár óra mulva villámgyorsan terjedt el a fürdőtelepen a hír, hogy *Flesch C. Zsigmond* volt bécsi bankárt vadászat közben szerencsétlenség érte. *Füzesséry* Elemér régi jó barátja, akivel együtt vadászgatott az erdőben, elesett megbotlott egy kiálló fatörzsbe puskájának karkasa lecsapódott, a fegyver elsült, s *Füzesséry* véletlenül agyonlőtte jó barátját.

Egyébről sem beszéltek a fürdőn csak arról a szenzációs szerencsétlenségről, melynek híre bejárta a lapokat, rövidre fogott pársornyi hír, melynek üres tartalma az erdőben történt szerencsétlenségről közelebbi részletet nem vitt világgá.

Mi történt a sűrű rengetegben a két ember között, akkor nem kutatta senki. A fenyőfák némák s ha az erdő szellője megrezegteti sűrű ágait, sutognak néma, érthetetlen nyelven. S csak a fenyvesek voltak a tanúk s *Füzesséry* Emil, akinek fegyveréből a halálhozó golyó kiröpült.

Aztán eltemették a bankárt, szép felesége nagyon megsiratta, a jó barátok, az előkelő fürdőközönség is elparentálta a kies nyaralótelep vendéglőiben, kávéházaiban, cukrászdáiban s a bizzar alkotású villákban pár napig beszéltek még róla. Aztán napirendre tértek a szerencsétlenség fölött.

A kir. ügyészségnél pedig a hivatalos jelentés pár napig érintetlenül feküdt. A törvényszék vizsgálóbírója kihallgatta *Füzesséry* Elemért, hogy megállapítsa a szerencsétlenség kissé homályos részleteit.

Ebben a csendes mederben haladt a nyomozat, amikor egy napon híre járt, hogy *Füzesséry* Emilt a vizsgálóbíró letartóztatta.

És most átadjuk a szót nyitrai tudósítónak, aki az erdőben történt drámáról azt írja, ami ebben a szenzációs ügyben a vizsgálatot irányítja.

Flesch C. Zsigmond temetése után névtelen feljelentés érkezett az ügyészséghez, mely azt a szörnyű vádat dobta a vizsgálóbíró asztalára, hogy *Flesch Zsigmond* nem véletlenségből mult ki s hogy a tátrafüredi erdőben egy véres dráma szálai kuszálódnak össze, hogy azt a golyót, mely *Flesch Zsigmond* életét kioltotta, *Füzesséry* Emil biztos kezekkel irányította *Flesch Zsigmondra*.

Ezen a nyomon indult most már a vizs-

gálat. Ujra kiszedték a már poros akták közül a bonczolójegyzőkönyvet s ennek néma betűi azt mondták, hogy *Flescht* két lövés érte, egy amelyik a fejét zúzta szét, a másik testének előrészeit érte s apró söréteket vitt a testbe.

Füzesséry most már süröbben hallgatta ki a vizsgálóbíró. Eleibe tartotta azt a sok magyarázatra szoruló körülményt, a két lövést, a löát volt, mely a véletlen lövés irányát szembeszökően tagadja. *Füzesséry* azonban megmaradt amellet, hogy a szerencsétlenséget véletlen okozta.

Még akkor nem volt harmadik személy, a kit az erdei drámával kapcsolatosan emlegettek volna, de *ujabb névtelen feljelentés* egy előkelő állású emberre hívta fel a bíróság figyelmét, a ki az ország törvényhozó testületének tagja s aki nagyon gyakran megfordult *Fleschék* házában, ép úgy, mint *Füzesséry* Emil. Amazgyakrabban forgolódott a ház asszonya körül, *Füzesséry* a férjének volt jó barátja, lekötelezettje, aki gyakran fizette ki helyette adóságait s *Tátra-Füreden* is az ő költségén élt.

Csak az asszony jó barátjának állott érdekében, azt mondja a névtelen feljelentés, *Flesch* halála s *Füzesséry* Emil keze nyújtott segítséget, hogy valakinek utjából örökre kitérjen *Flesch C. Zsigmond*.

Ennyit mond a névtelen feljelentés s talán ezek az adatok készítették a vizsgálóbíróat arra, hogy *Füzesséry* előzetes letartóztatását meghoszabítsa, ami tegnap meg is történt.

A vizsgálat legutolsó stádiumáról éjjel a következő távirati jelentést kaptuk:

Lőcse, szeptember 8.

A lőcsei törvényszék, mely augusztus 8-ika óta nyomozott, most bűnügyi vizsgálatot tolytat. *Füzesséry* az esetet így adja elő a vizsgálóbírónak:

— Barátommal, *Flesch Zsigmond* dal özlesre indultam. Utközben észrevettem, hogy a fegyverem nem özre van töltve. Erre az erdészhez fordultam, kitől egy ötszáz Lankaszer fegyvert kaptam. Ennek egyik csőve golyóra, a másik serétre volt töltve. Így indultunk ezután lesre. Akadt is vad, melyre *Flesch* rálőtt, de nem találta el.

— Menjünk tovább innen — mondtam erre — itt nem jó hely van.

Alig mentünk néhány lépésnyire, megbotlaltam, s esés közben fegyverem elsült. A lövéssel egyidejűleg láttam, hogy *Flesch* felbukott, mire ölbekaptam, s olyan helyre igyekeztem vinni, hol embereket találok. Csakhamar talákoztam is emberekkel, kiknek elmondtam a szerencsétlen esetet.

A fegyvert annak idején megvizsgálták és konstatálták, hogy egyik csővében sem volt patrón. *Flescht* két lövés érte; az egyik 9 centiméter mély fejséb, mely a halántéknál kezdődik s a szegmolyóig nyulik, melyet szétroncsolt. *A lövés vonala teljesen vízszintes, úgy, hogy kizártnak látszik a véletlenség.*

Augusztus 20-án a szakértők lövés próbát tartottak, melynek eredménye nem volt kielégítő. Most budapesti szakértők közbejöttével új lövés-próba lesz.

A bonczjegyzőkönyvet most ismétellen átvizsgálták s konstatálták, hogy a lövés feltűnően vízszintes irányu volt.

Balsai József lőcsei kir. alügyész intézkedésére *Füzesséry* ma újra kihallgatták.

Érdekes kihallgatást eredményezett *Sulyovszky* Dezső országgyűlési képviselő, ki önként jelentkezett a vizsgálóbíró előtt.

Kihallgatták újból *Fleschnét* is, ki *Trencsén-Tepliczen* tartózkodik. Az asszony véletlennek tulajdonítja a szerencsétlenséget. Az asszony csinos külsejű, különben pedig ideges. Rendes látogatója a *spiritiszta széánseknek*.

Rejtélyes csontok.

(Érdekes lelet a Lipót-utcában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 7.

Az aradi Lipót-utcában borzalmas leletre akadtak az ott dolgozó munkások, akik a vízvezetési csövek elhelyezésére árkot ásának a talajban. Munka közben az egyiknek ásója valami kemény tárgyban akadt meg. Mikor lehajolt és felemelte, egy ember csont volt a kezében. Mikor első meglepetésükből magukhoz tértek a munkások, felhányták azt a helyet, hol a csontra akadtak s egy egész emberi csontváz került ki a földből.

Az utcában hamarosan híre terjedt ennek a rejtélyes leletnek s nagy csődület támadt a gödör körül, melyből darabokban szedték ki a fehérlő csontokat. Érdekes, hogy a csontváz mellett több fegyvert: pisztolyt és tört találtak, ami arra mutat, hogy a régi halott valamikor életében nem valami békés életet folytathatott. A fegyverek után itélve nem katona lehetett, hanem inkább rabló.

Ama bizonyos „legöregebb emberek“ ezutal is kéznél voltak s emlékeztek, hogy a környékről kalandos mese keringett. *Gyukó*, az egykor Aradon garázdálkodó rablóvezér ölte meg ezen a helyen egyik cimboráját. Leszurta, azután holttestét a mai Lipót-utca helyén lévő zsilip mellett elterülő iszapba dobta. A dolog mese is lehet, de a csontváz mellett talált gyilkoló szerszámok a kalandos történet mellett szólnak.

Az egykori híres rabló különben tényleg megölte czinkosait. Egy időben valamennyi társát eltette láb alól, hogy rá ne vallhassanak, ha elfogják valamelyiket. Többnek holttestét a Marosba dobta, egyet pedig a zsilip árkába. A rabló ugyanis kétféle életet élt. Itt a városban becsületes polgárnak ismerték, ki szorgalmasan folytatta mesterségét. Időnként azonban el-eitűnt s ilyenkor az igazi foglalkozása, a fosztogatás után látott. Végre *Ráday* Gedeon fogta el.

Bandájának egyik tagja, ki kikerülte a többiek szomorú sorsát, még most is életben van Aradon. Töpörödött, öreg emberke, kinek szakállá, bajusza kihullott. Érdekes a dologban, hogy ez az egykori rabló, ki most nyomorban tengődik, rendes havi segélyt kap a várostól.

MULATSÁGOK.

—(=) Hangverseny a „Magyar Király“-ban. A Magyar király vendéglő magyar szobájában *Meisztróvich* János köztisztelt polgártársunk, pénteken este sikerült hangverseny-estélyt tartott Közreműködtek: *Meisztróvich* Terka kisasszony cimbalom, *Odry* Lehel ének-számmal, *Krüger* Károly és *Glück* Sándor hegedűn. *Stampfl* Gusztáv búvészmutatványokat adott elő. A minden tekintetben jól sikerült hangversenyt társasvacsora, majd táncz követte. A kedélyes mulatság 40 koronát jövedelmezett jótékony célra. A jelen voltak névsora a következő:

Dömötör László és családja, *Decsy* Géza, *Bartscht* Alajos és családja, *Bács* Károly és neje, *Jakab* csendőrfőhadnagy, *Mezey* Péter és neje, *Institoris* nyug. albiró, *Müller* Károly, *Sófalvi* György, *Preisinger* József, *Steinbruckner* Ferencz és neje *Ujaradról*, *Mahelka* Károly, *Illits* Milos és neje, *Világosi* János és családja, *Steigerwald* Gyula és neje, *Angyal* Dezső és neje, *Gábor* András és neje, *Horváth* Károly, *Kiss* Ferencz, *Sárga* Károly, *Bályi* József, *Tonesz* Ede, *Barna* Kálmán és neje, *Berezy* Alajos, stb.

(=) Az aradi szabómunkások szakegylete 1900. évi szeptember hó 16-án, (vasárnap) a „Központi szálloda“ disztermében saját pénztára javára Erdélyi Tóni cigányzenekara közreműködése mellett tánczcal egybekötött főnyes szereti ünnepélyt rendez.

Színházi epizódok.

(Örültek a színpadon. — A goromba kritikus.)

Budapest, szeptember 7.

Egy ideg orvos megfigyelte, hogy a színészek és színésznők száma, a kik idegbajuk miatt vagy az örültek házába, vagy valamely gyógyintézetbe kerülnek, folyvást növekedik. A színpadok körülbelül egyformák valamennyinél: az emlékezőtehetség elmaradása.

Az ok igen különböző s bajosan lehet ebben a tekintetben határozott véleményt formálni. Rettenetes a katasztrófa, ha a színészeket a baj kitérése a színpadon éri utól.

Az ismert színművész, *Drachs Emil*, a ki most egy badeni örültekházában várja halálát, ép Essex gróf szerepét adta. Abban a jelenetben, a mikor Erzsébet felelősségre vonja a rebelis Essexet s szemébe mondja, hogy büntettet követett el, Drachs mint Essex, eleinte csak nem felelt, azután elkezdett dalolni s így szólt:

— És ha már megtettem, mi lesz hát? he? No, hát mért hallgat? Ám lássuk vén satrafa!

A függőnyt hamar leeresztették s mialatt a szerencsétlen művészt levették, bamba szemmel folyvást maga elé nézett s a „Csak egyszer élünk ezen a világon” című dalt énekelte.

Bogumil Davison egy izben Thomson gróft adta s a szerepében hirtelen megakadt. Elkezdte a körmeit rágni. A mikor mindenfelől sugták a szerepét, becsukta a szemét és néhány pillanatig tovább beszélt. Megint megakadt. Most már a sugót is hamisan értette. A következő jelenetben már egy kukkot sem tudott beszélni. Egyszerre elkezdett kiabálni:

— Igen, igen, te vén vakond, összetörlek darabokra. Menj te átkozott...

Partnere rémülten nézett rá, a függőny legördült. Davison elvesztette emlékezőtehetségét.

A bécsi udvari operának tenoristáját *Andor Alajost*, ugyanez a baleset érte utól, mikor Rossini „Tell”-jében Arnoldot énekelte. Áriáját még megkezdette, de a következő pillanatban sem a zene, sem a szöveg nem jutott az eszébe. Hallgatta a zenekart, amely végigjátszotta a zeneszámot, az ő éneke nélkül. Egy köny csordult ki szeméből, mikor kiment a színpadról. Alig, hogy kilépett, összeesett. Később kitört rajta az órjögés.

Mikor *Lind Jenny*, a nagyhirű énekesnő, pályája kezdetén egy izben Stockholmban vendégszerepelt, a tiszteletére rendezett bucsuestélyen egy öreg órnagygyal beszélgetvén, főleg Párisról kérdezősködött tőle, miután szándéka volt Párisba menni, hogy ott tanulmányait folytassa.

— Ön Párisban játszani is akar?

— Természetesen, — felelte Lind — megakarom mutatni a délieknek, hogy mi északiak is tudunk valamit.

— Ugy?! — morgott az órnagy mérgesen a szakálába.

— Miért csodálkozik ennyire, — kérde a fiatal művésznő — azt hiszi talán, hogy Párisban nem fogok sikert aratni?

Az öreg katona udvariasan tiltakozott és kijelentette, hogy meg van arról győződve, hogy Lind kiasszony hazájának dicsőségét fog szerezni a külföldön. De az éleslátású művésznő rögtön látta, hogy az órnagy nem mondja el mindazt, amit érez. Tovább faggatta tehát.

— Tehát mindenáron akarja hallani a véleményemet? — mondá az órnagy. Jól van. Vegye tudomásul kedves kisasszony, hogy ön gyönyörűen énekel, de úgy jár a színpadon, mint egy — lha.

Ez az őszinteség megdöbbentette az ifjú művésznőt. Büszkén hátat fordított a „gavallér”-jának és az est folyamán egy szót sem váltott vele többé.

De az órnagy kissé goromba kritikája szeget

ütött a fejébe. Kezdte magát megfigyelni és rájött, hogy az órnagy még sem mondott nagy igazságtalanságot. Párisban azután nemcsak Garcianál vett énekleckét, hanem szorgalmasan eljárt egy — balletmesterhez testtartást tanulni. Nem lépett fel egyszer sem nyilvánosan, hanem ehelyett szorgalmasan tanult odahaza. Es tényleg, mikor oisszatért hazájába és újból fellépett Stockholmban, honfitársai csodálkozva tapasztalták, hogy mennyire megváltozott előnyére. Járása, mozdulatai kecsesek és biztosak voltak.

Egy miniszteri estélyen összetalálkozott goromba kritikusával, az öreg órnagygyal. Az öreg ur elfordította a fejét és nem akarta magát észrevétni, de az énekesnő elébe került és a legbájosabb mosolylyal mondá:

— Órnagy ur, Önt kerestem, hogy a tavalyi őszinte szókimondó véleményét melegen megköszönjem. Amit Párisban tanultam, azt csakis önnek köszönhetem, az én leggorombább kritikussomnak...

M. Sz.

SPORT.

+ Fülelabdajáték. Az „Aradi Tornaegyesület” szombaton és vasárnap, szeptember 9-ikén délután 4 órakor a lyceum előtt fekvő játszótéren fülelabdajátékot rendez. melyre az egyesület tagjai ezennel meghívotnak. Az elnökség.

A reichsrath felosztatása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 7.

Az osztrák zürzavarban a megoldást célozza az az intézkedés, melyet ma Ö Felsőge tett. A mai napon megjelent legfelsőbb kézirat a *reichsrath felosztatását* rendeli el. *Körber* tehát, mint ezt sokan várták, nem mond le a miniszterelnökségről s a kabinetválság helyett a *reichsrath felosztatása* lenne hivatva új érát eredményezni.

A király ma délután magán kihallgatáson fogadta *Körber* miniszterelnököt, ki a minisztertanács határozata folytán előterjesztést tett a *reichsrath felosztatására* vonatkozólag s a király a felosztatási okmányt aláírta.

A felosztatást elrendelő rendelkezés szó szerint a következő:

Mi *Első Ferencz József*, Isten Kegyelmeiből Ausztria Császára, Magyarország Apostoli Királya, stb. stb. stb. tudomására hozzuk mindazoknak, kiket illet, hogy

1. birodalmi tanácsunk képviselőháza fel van osztatva;

2. az alkotmányos új választások a képviselőházban egyidejűleg újból megnyitandók és keresztülviendők.

Kelt Bécsben, birodalmunk fő- és székvárosában

1900. szeptember 7-én. Uralkodásunk 52-ik évében

Ferencz József, s. k.

A kéziratot a királyon kívül az osztrák kormány valamennyi tagja aláírta.

A hivatalos *Wiener Zeitung*, mely ezt az okmányt közli, hosszú cikkben foglalkozik a dologgal. Azt mondja, hogy a kormány ilyen formán nem végzett pozitív munkát, csak az alkotmányos elvnek tett eleget.

A választók dolga eldönteni, hogy az a kincs, mely az alkotmány intézményének folytonosságában rejlik, megfosztassék-e egész értékétől azáltal, hogy ez intézmény minduntalan megtagad minden gyakorlati eredményt.

A nevelő ur — csaló.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 7.

Agyafurt és veszedelmes csaló került ma a budapesti rendőrség kezei közé. Az illető *Davidovics Ferencz* 29 éves, volt nevelőnek mondja magát. Évek óta azzal foglalkozott, hogy figyelemmel kísérte a napilapok ama hirdetéseit, a melyekben vidéki földbirtokosok vagy tehetősebb kereskedők gyermekeik számára nevelőket, vagy nevelőnőket keresnek. A hirdetéseket figyelemmel nyilvántartotta s valamennyit olyképp intézte el szép egymásutánban, hogy az apróhirdetéseket közlétevéőknek nevelői vagy nevelőnői minőségben ajánlott felében németül, felében magyarul irt levelében a szükség szerint *Márkus Irén*, *Márkus Emil*, *Spitzer Arnold*, *Deutsch*, *Fischer* stb. aláírásokkal kitűnő bizonyítványokat mellékelve kereste föl az állást igézőket.

Miután csak nagyon szerény javadalmazást kért és a lehető legszebb ajánlatokat állította ki magáról, majd mindenütt szerződtek is. — Ez természetesen mind levélileg történt.

A kölcsönös megállapodások után rátért a dolog tulajdonképeni magvára és céljára. Utiköltséget kért 25-től 50 frtig, a mit mindenkor meg is kapott. *Davidovics* azután a mikor az utiköltséget megkapta, mélységesen hallgatott. Kapta a kérdezősködő leveleket, a melyekre felelt is.

— Uram! — kezdi levelében — én önt tévutra vezettem. A nevek költöttek, a bizonyítványok hamisak. Csupán szomorú anyagi viszonyaim indítottak erre. De vegye tudomásul, hogy az a pénz nem vészett el, mert azt én oly adósságnak tudom, a melyet meg fogok téríteni — akár feljelent, akár nem. Ha nem is ma, vagy holnap, de nem is oly messze fekvő időben.

A nevelő ur minden levelezését ezzel a levéllel fejezte be, számítva azzal, hogy feleinek jószívűsége a feljelentésektől el fog állni. A rászedett emberek azonban könyörtelenek voltak, s csomónként érkeztek a följelentések a budapesti rendőrségre.

A megindított nyomozás kiderítette, hogy a szélhámós *József-körut* 61. sz. a. lakik. Lakása ajtaján ott diszelgett: *Dr. Spitzer Arnold*. A belépő detektív előtt az illető zavarba jött s s csakhamar mindent bevallott. A detektivet egy százassal is meg akarta kínálni.

— Vegye el — és menjen azzal vissza, hogy engem nem talált idehaza.

A detektív annál inkább bevitte a főkapitányságra. A holmija között nagy könyv volt, amely alfabetikusan tünteti föl az áldozatok névsorát, a melyeknél ott vannak a kicsalt öszszegkek is.

A könyv tanúsága szerint 99 esetben járt el, s összeharácsolt összeg 2735 frtot tesz ki, de nem lehetetlen, hogy sokkal nagyobb az összeg, s a károsok száma. Bevallása szerint évek óta üzi ezt a mesterséget Bécsben s Budapesten egyaránt. Átkísérték a vizsgálóbíróhoz.

HIREK.

— *László főherczeg emlékezete*. Tegnap volt évfordulója annak, hogy a szerencsétlenül járt *László főherczeg* örökre lehunyta szemeit a budai Erzsébet-kórházban. Azóta már öt év telt el, s minden évben lerója kegyeletét a főherczegi család emléke iránt. A halálozás évfordulója alkalmából tegnap *Sztáray* grófnő koszorút helyezett a *Zsigmond kápolna* kriptájában nyugvó főherczeg szarkofágjára, ma

reggel pedig 8 órakor Kanter Károly udvari apát-plébános csendes gyászmisét mondott. A kápolna padsorait ez alkalomból gyászleppel vonták be, a melyekben az udvari hivatalnokok s a személyzet, valamint nagyszáma, főleg hölgyközönség foglalt helyet.

— **A belga király és leányai.** Brüsszelből táviratozzák: Lipót belga király, a pápa levélbeli kérésére kibékült Lónyay Stefánia grófnóval. A király ma mindkét leányával az azóri szigetekre érkezett.

— **Választás a közigazgatási bizottságban.** Aradváros közigazgatási bizottsága az elhunyt Varjassy József helyébe iskolaszéki kiküldöttül Hász Sándort választotta meg, ennek helyettesül pedig Schusztar Illés dr.-t.

— **Összeesküvés a szultán élete ellen.** A konstantinápolyi jubileumi ünnepségek majdnem gyászosan végződtek. A szulán udvari orvosa ugyanis egy nagyszabású összeesküvésnek jött a nyomára, mely a szulán élete ellen irányult. Az összeesküvésben egy hölgy és sok magasrangú tisztviselő vett részt. Az összeesküvés gyanújánal eddig száztizennyolcz embert letartóztattak.

— **Kimerült városi alapok.** A jelen évi városi költségvetés két rovatában a kiadások felmesztették az előirányzott összeget, az épületek fentartási alapja és az előre nem látható kiadások összege kimerült. A két czim alá eső szükséglet mikénti fedezése ügyében a polgármester előterjesztést tesz a szerdai közgyűlésnek.

— **Goluchowsky Bulgária ellen.** Bukarestből telegrafálják: A szófiai török főkonzul a hatalmaktól nyert felhatalmazás alapján alaposan megleczkéztette a bolgár minisztériumot. Goluchowski osztrák-magyar külügyminiszter uralkodója egyenesen utasítására értesítette oroszországot és az érdekelt nagyhatalmakat, hogy Ausztria-Magyarország nem elégszik meg azzal, hogy a macedon-bolgár komité tagjait a román alattvalók élete ellen elkövetett merényletekért bírói uton szigoruan üldözzék és Romániának ezért elégtételt adjanak, hanem kellő garanciákat követel a bolgár államvezetőségtől első sorban és másodsorban a szignatárius hatalmaktól is arra nézve, hogy Bulgária ezentul a Balkán államok nyugalmát, közbékéjét nem fogja veszélyeztetni.

Szófia, szeptember 7.

Goluchowski követelése valósággal megdöbbentette Bulgária kormányát. Arról van szó ugyanis, hogy Bulgáriát belügyi szempontból is egy közvetlenebb felügyelet alá helyezték, ami által Bulgária eddigi nemzetközi szerepéből is lényegesen kiesnék. Ez a nemzetközi felügyelet arra volna hivatva leginkább, hogy Bulgáriában adminisztratív dolgokon kívül semmiféle más propaganda tért ne hódítson. Törökország és Románia pedig kötelezettséget tartoznának vállalni arra nézve, hogy Macedoniában és Dobrudzsában a bolgárok kulturális és vallási művelődésükön kívül semmiféle más politikai dolgokkal ne foglalkozhassanak.

— **Uj kuriai bíró.** A király Karsa László budapesti itélő táblai bírót a kuriához számfőletti bíróvá nevezte ki.

— **Darányi földvásárlásai.** Darányi földművelésügyi miniszter haza érkezett erdélyrészi utjáról. A miniszter utja összefüggésben állott nagyszabású telepítési terveivel. Darányi miniszter az utolsó hat hónap alatt összesen tizezer magyar holdat vásárolt össze. Ez pedig jókora darab föld és jókora sok kenyér, amiből néhány száz magyar család megélhet úgy, hogy ne kelljen az Erdélyből való kivándorlásra gondolnia. Tizezer magyar holdon, földet és kenyeret fognak találni sokan azok közül, akiket a

társadalom lohadó lelkesedése már nem tudott volna sokáig itthon tartani, de a föld és a kenyér megmenti nekünk.

— **A polgármesteri fogalmazói állásra,** melyet a szerdai közgyűlés tölt be, harmadik pályázó is jelentkezett: Vajda Henrik, hódmezővásárhelyi államvizsgázott adóügyi számtiszt.

— **Uj törvényszéki elnökök.** A hivatalos lap mai száma hozza: Ó Felsége f. évi szeptember hónap 4-én kelt legfelső elhatározásával Salacz Béla karánsebesi kir. törvényszéki elnöknek eddigi minőségében a temesvári kir. törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

Ó Felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Vojnics Guido orsovai járásbíró a karánsebesi törvényszék elnökévé kinevezte.

— **A vendéglősök kongresszusa.** Az Aradon tartandó vendéglős és kávékongresszus ügyében hétfőn délután 4 órakor tartja a rendezőbizottság utolsó értekezletét a Központi szálló második emeleti termében. A kongresszusra és a pinczerek jubileumi ünnepélyére ígérkező vendégek száma egyre szaporodik. A kávésokon, vendéglősökön és pinczereken kívül mások is, többek között a sajtó képviselői is részt vesznek az ország minden részéből az ünnepélyeken.

— **Eljegyzés.** Kossitzky János máv. felügyelő bájos leányát Gizellát ma jegyezte el kápolnok-monostori Bobb Illés dr. Temesvármegye árvaszéki ülnöke.

Weisz Mór aradi kereskedő eljegyezte Kohn Adolf lugosi kereskedő leányát, Gizella kisasszonyt.

— **Zónatarifa reformja.** A Kel. Ért. írja: Tudvalevő, hogy Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a jelenleg érvényben levő zónadíjszabást megváltoztatta, még pedig úgy, hogy a változtatásból az utazó közönségre nagy előnyök hárulnak. A reformált tarifának ez évi július hó 1-én kellett volna érvénybe lépnie. Ámde a pénzügyi kormány keblében az életbeléptetés előtt pénzügyi aggodalmak merültek föl aziránt, hogy az állam az új tarifánál néhány milliót vesztené. Ennek okát a tarifa szerkesztés némi helytelenségeiben találták a minisztériumban. Mert a díjszabásban a vidék nagyobb városai nem emelkednek ki, mint központok, a hol pedig épp úgy összepontosul minden, mint az ország fővárosában. Ezt pedig a szomszédos forgalmak rendezése által kellett volna helyrehozni. Ez apró, de pénzügyi tekintetből mégis nagyjelentőségű fogyatékoságokat kijavítandó, a minisztérium tarifális bizottsága a díjszabásjegyzékét alapos revízió alá veszi s ezzel elejét veszi a jövedelmek csökkenésének. A minisztériumban tervbe vették a zónáknak egygyel való megszorítását s így a vonalszakaszokat tizenöt-re emelik. A munkálatok serényen folynak s előreláthatólag az új rendszer november 1-én lép életbe.

— **Kilesz Nagyvárad főjegyzője?** Nagyváradról írja tudósítónk: Régen néztek olyan lázas izgatottsággal és érhető érdeklődéssel a városi közgyűlés elé, mint most. Nemcsak a városatyák, hanem a közönség is feszülten várja a főjegyzőválasztás eredményét, melyet a jövő heti, városi közgyűlésen döntenek el. Tudvalevőleg három jelölt adta be pályázatát e diszes állásért, ifj. Rimler Károly főkapitány, Komlósy József gazdasági tanácsnok és Darvasy Lajos katonai tanácsos. A mint látszik a három érdemes jelölt közül ifj. Rimler Károlynak van határozott kilátása a szavazattöbbségre. Kávéházakban és társaskörökben egyébről se beszélnek most már, mint a főjegyzőválasztásról, úgy, hogy valóságos totalizateurok alakulnak annak eldöntésére, hogy ki lesz a főjegyző. Hogy milyen súlyt helyeznek a jövő heti választásra, azt jellemzi az a körülmény, hogy sok városatya, kinek a jövő héten másutt van dolga, direkt a választás napjára, szerdára, hazautazik.

— **Az egyetemi ifjuság mozgalma.** Az egyetemi Körben, amint ezt megirtuk, e hónap 14-én lesz a szokásos elnökválasztás. A választás elnöke: Zsembery István lesz. A három párt pedig a választáshoz két-két bizalmi fér-

fit küld ki. — **A független egyetemi ifjak** pártja, újabb megállapodásához képest, szeptember 11-én, délután 5 órakor a Saskör nagytermében nagygyűlés tart, amelyre az egész egyetem ifjuságot pártkülönbség nélkül, meghívta. Ezen a gyűlésen mondja el Horváth Zoltán, a párt elnökjelöltje, programbeszédét. Ugyancsak szeptember 14-én, este 8 órakor pártvacsora lesz a Saskör dísztermében.

— **Milyen szerződést kötnek más városban?** Egyik szegedi lap írja: A városnak a villamvilágítási vállalattal szemben szerződés szerű joga van arra, hogy öt évenként a villamfogyasztási díjak leszállítását követelheti, ha időközben valami találmány szerint a villam előállítás olcsóbb lett, vagy valamely más városban a szegednél olcsóbb villamossági árjegyzék lépett hatályba. Mivel a városnak ezen árszállítási joga ezuttal október 1-én nyílik meg s egy félévig marad nyitva, a tanács mai üléséből Tóth Mihály főmérnököt és Obláth Lipót köztörvényhatósági bizottsági tagot küldte ki annak előzetes megállapítására, hogy ezen jogára nézve mi lesz a város teendője. A bizottság, melyhez a tanács Csonka Ferencz városi vegyész szakértőt küldte, e tekintetben tanulmányozni fogja a kérdést s érintkezésbe fog lépni a villamvilálat képviselőivel.

... No, hogy ezek az urak nem az aradi árjegyzéket fogják hatályba léptetni Szegeden, arra a fejünket tesszük.

— **Bizottsági ülés.** Aradváros igazoló választmányja hétfőn délelőtt 11 órakor ülést tart.

— **Halálos szerencsétlenség manőveren.** A stájer határon folyó hadgyakorlatokon ma több halálos szerencsétlenség történt. Mint Gráczból táviratozzák, két katonát kigyó mart meg s a boldogtalanokon nem használt az orvosi segítség. Még mielőtt elszállították volna őket, meghaltak. A tűzérőség gyakorlata közben pedig egy ágyugolyó elszakította egy közlegénynek a karját. Haldokolva vitték a kórházba.

— **Két község megszüntetése.** A csanád-megyei Református- és Mattencloit-Dombegyháza községek aligha végnapjaikat nem élik. Nem a földindulás akarja letörölni a földszínről, azaz a térképről, hanem az — adó. A két kis község ugyanis nem bírja elviselni az alig másfél százalékot kitevő pótdadót sem, ez okból aztán Mesko Sándor alispán felhívta a főszolgabírójukat, tegyen jelentést, nem okosabb volna-e ezt a két községet mint pusztát oda-csatolni Marczibányi-Dombegyházához. A főszolgabíró javaslatától függ tehát, hogy életben marad-e ez a két község.

— **Öngyilkos igazgató.** Nagybecskerekéről telegrafálják: Óriási feltűnést kelt a városban az a hír, hogy Fischer Lipót, a Közraktár Vállalat volt igazgatója tegnap este főbe lőtte magát. A hír annál inkább hihetetlennek látszott, mert Fischer gazdag ember hírében állott és így látszólag semmi oka sem volt az öngyilkosságra. Levelet, amely fölvilágosító adatokat tartalmazna, eddig nem találtak és előreláthatólag örök rejtély marad a Fischer Lipót tragédiája.

— **A párbaj ellen.** Németországban nagyszabású mozgalom indult meg a párbajkényszer ellen és különösen a klerikális körök fejtenek ki ez irányban erős akciókat. Első sorban a tisztek párbajkényszerét óhajtják megtörni. E célból parlamenti beavatkozást provokálnak és oly módon akarják kényszeríteni a kormányt, hogy a tisztibíróbírókat eltörölje és törvényben mondja ki, hogy a párbajt megtagadó tiszt katonai büntetésben ne részesüljenek.

— **Petőfi Sándor és Mészáros Lázár.** Azt a kinos jelenetet, a mely Mészáros hadügyminiszter s a nagy költő között lefolyt s melyet utóbbi „Egy tábornokhoz” című költeményében örökített meg, a nemrégiben elhunyt Gelich tábornok, ki az esetenél jelen volt, következőleg beszélt el a baráti körben: Fetter és Mészáros feszes szolgálati fellépése némelykor furcsa jeleneteket idézett elő. Ilyen például az az eset

— De a párbaj napját, idejét, helyét ki árulta el neked?

— Egy ur keresett téged tegnap délután s nem találván hon, ezt vetette egy darab papírra: „Reggei 10 óra. Lágymányos.“

— Te édes, édes gyermek! — szolt melegen magához ölelve a remegő leánykát.

A párbaj vér nélkül folyt le. De azért Várlaky Jenő elhatározta, hogy szakít a szép özvegyvel és inkább pillanatra gyáva színben akart feltűnni előtte, semhogy örökre lebilincselje magát a méltatlanhoz.

IV.

A szép Csernayné meglehetősen későn tért vissza az obligát látogatásokból, de még mindig elég jókor arra, hogy Várlaky Jenő hozzá intézett levelét megkapja, mely így hangzott:

„Nagyságos asszonyom!

Csak gyöngéd érzelmeit kimélem, mikor tudomására hozom, hogy ellenfelemmel békés uton intéztem el a fölmerült differenciákat. Ezt pedig az ön lelkiismeretének megnyugtató céljából intéztem így el, mert hisz el nem tudom képzelni: mekkora súly lenne egy gyöngéd női lélekre a tudat, hogy ő érte áldozta fel egy ember életét. Inkább ezennel lemondok a fényes jutalomról, csak hogy bizonyítsam: mennyivel inkább vagyok önzetlen barátja, mint észtelen imádója

Öszinte hive:

Várlaky Jenő.“

Az ép oly szellemes, mint csinos özvegy megértette e sorok ironikus élet. Idegesen tépte darabokra a levelet, mint pár hét múlva ama hírlapot, mely Várlaky Jenő esküvőjét jelezte távoli rokona: Lentey Margittal.

A bájos asszony bosszusan mélyesztette gyöngysor fogait bibor ajkába és ideges bosszúsággal sziszegte:

— Csak legalább megverekedett volna érettem — a gyáva.

NYILTTÉR.*

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy

BRUST J. és FIA

budapesti férfiszabó cégtől

a legújabb őszi és téli szövetmintákat megkaptam és kérem, hogy becses megrendeléseikkel engem megtisztelni kegyeskedjenek

Tisztelettel:

Willheim Lipót,

2570

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

ROZSAI SAUERBRUNN
GYÓGYFÜRDŐ.

Elismert gyógyhely
gyomor- és
vesebajokban,
csukorbetegség,
epék, torok és
gégeművelésben.
Déli vasútállomás: Pölschach.
GYÖNYÖRŰ NYÁRI
TARTOZKODÁSI HELY.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.

239

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Égészséges lekvés. Jutányos árak. Jó vendéglő.

Villam os-vasut üszeköttetés a fővárossal.

Pusztuljanak a muszkák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok, stb., mert mindnyájan legnagyobb házi ellenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtására csalhatatlan hatásu

dalmáciai rovarporainkat

(jobb mint bármi másféle.)

melyeke 30, 50, 80, filléres és 1 korona 50 filléres eredeti, s zárszallagokkal ellátott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatásu **molypusztító** is nálunk kapható.

Borivőknek, kik a bort napfényvilágban azo retik vegyteleni, mindenek előtt

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚ-LEVE

Ujántható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak kellemetes, ingerlő mellékzet ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMENBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes celloidin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanat-fölvételeimet stb.

Uzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép 30 korona,
6 darab mignon-fénykép . . . 4 korona,
6 darab vizit-fénykép . . . 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett

Dr. Halmos Oszkár
ügyvédi irodáját

Erzsébet körut 26. sz. a.

(Barabás-féle ház)

megnyitotta.

2560

Kisdedóvó-intézet

Arad, Andrásyter 20. (Arena-épület.)

Van szerencsém a t. uri közönség, de különösen azon szülők b. figyelmét „Fröbel“-féle gyermek óvó intézetemre felhívni, kiknek az iskolaköteles idejét még el nem ért, tehát oly 3—6 éves mindkét nembeli óvodaköteles gyermekei vannak, kiket gondos, lelkiismeretes nevelés és ápolás alá adni szándékoznak.

Egészséges, száraz, jól fűthető téli iskolai helyiségem, mint kellemes, szellős, árnyékos nyári játszó terem, rendelkezésére állanak a kisdedeknek, egybe kapcsolva „Fröbel“ szórakoztató és észfejlesztő — foglalkoztató eszközeinek — mintaszerű láncolatával, melyek a gyermek-világ tudvágyát ép úgy, mint játék kedvét, egyaránt képesek kielégíteni.

20 évi működésem alatt e téren szerzett tapasztalataim alkalmazásával, mindig oda törekedtem, hogy a reám bizott hajlékony gyermeki szívet, minden szép és hasznos tulajdon befogadására képezem. Bő épen úgy testi, mint szellemi fejlődésének helyes irányba való terelésével hasznára lehessenek. Ezt a jelen tanév végeztével is mindazon uri családoknak, kiknek gyermekei immár elhagyják intézetem falait, hogy azt az iskolával váltsák fel, — szerencsés lehettem bizonyítani.

Aradon, 1900. szeptember 1-én.

Kiváló tisztelettel:

Róth Amália,
okl. óvoda-tulajdonos
(Arena-épület.)

2576

Védjegy

Salvator

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

Kiváló sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatásu.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

És főrangú gyógyvíz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ült életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese-izgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkárosodásokban és gyógyszeriarakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

1212

ARADI KALAUZ.

Méltóságos báró Bohus István ur házában
Atzél Péter-utczában
 a színház főbejártával szemben van

Maresch Gyula

férfi-divat és diszmuáruk üzlete,
 ahol a legujabb párisi és egyéb
különlegességek
 a legnagyobb választékban kaphatók.

Városi és megyei telefon 439.

WEINBERGER FERENCZ

arany, ezüst és ékszer műves.
 Elsőrendű ékszer készítő és javító műhely.
 ARAD, KÖZPONTI-SZÁLLODA.

Ajánlja dusan berendezett arany-, ezüst- és ékszer,
 valamint valódi
GENFI ZSEBÓRA
 nagy raktárát.

PÉNZT

és időt mindenki megtakaríthat, ki szükségletét nálunk fedezi, mert sok

1000

legjobb minőségű cikket olcsóbban, mint bárhol beszerezhet.

Mindenféle vásznak, Chiffon, kanavász, ruhasefir, batiszt,

divat szövetek

barchetek, selyem kendők, zsebkendők, ágyterítők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, paplanok, szalmazsák, női, férfi és gyermek **ingek**, trico alsó-ing, és nadrág, gallér, kézelő, korzetták, alsó szoknyák, lábravalók, gyermek ruhák, kötők, kalapok, sapkák, keztük, harisnyák (**fégházi munka**), nyakcsokrok, nap és esőernyők, pénzes erszények, szivar tárcák, tollkések,

iskola táska

utazó bőröndök (koffer), **fésük (helyi ipar)**, fog, haj és ruha kefék, tajtékpipa és szipka, nadrágtartó, övek, szijjak, illatszert, szappan, disz-virág fátolok, selyem, szalag csipkék, kötő- és himző pamut, czérna és gép-selyem, mindenféle bélés áruk és szabó kellékek.

Szóval még számtalan itt elő nem sorolt cikkek, melyek a divat, kézmű és rövidáru szakmába vágnak,

olcsóbban mint bárhol nagy választékban kapható; — továbbá

gyermek játékokban

nagy választék. — Becses látogatásért esd

Kilényi C. és Tsa

Arad, Andrassy-tér 20. szám,

a „Kék golyóhoz.”

Assael H. és fia

ékszer,
 ezüst és svájci zsebóra raktára
 ARAD,
 Atzél Péter-utca 1., a színházzal szemben.

Legjobb 95 kros keztük

vannak
Hoffmann Sándor
 árúházában

a „Fecskehez.”

Divatárú tárgyak

Kalapok, Czűk, Nyakkendők, Kézellők, Essőernyők; továbbá Gyermek kocsik, Szallagok, Csipkék, Pamutok, Zsinórdiszek, még a készlet tart. jutányosan eladatnak

RUZSONYI ENDRE
 divatüzletében

ARAD, Andrassy-tér, Hungária kávéház mellett.

Alapított 1876.
 Városi és megyei telefon 312.

WEINBERGER JÁNOS

czipő áruhaza
 A „NAGY CSIZMÁHOZ”
 ARADON.

Fióküzlet: Temesvár. Jenő főherceg-u. 5.
 Világhírű
 Triumph-czipő
 egyedüli elárúsító helye.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

KOHN JÓZSEF

épület és műbádogos
 csatornázás és vízvezeték házi berendező
ARAD.

Üzlet: Műhely:
 Andrassy-tér 13. Minorita ép.) Batthyányi-u. 32. (Saját ház.)
 Telefon: 333. Telefon: 321.
 Páris, 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

Ajánljuk háztartási és ipari czélokra elsőrendű
darabos bükkfa faszenet
 25 kilós zsákokba csomagolva, ugyszinté uradalmak, lakatosok, gépészek és kovácsok részére
elsőrendű kovács-köszenet
 50 kilós zsákokban csomagolva,
a legjutányosabb számítás mellett.

Ugy a faszén, mint a köszén díjmentes hazaszállítását készvéllel eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia
 vaskereskedése Aradon.

A n. é. férfi közönség b. figyelmébe!

A legujabb őszi és téli „hazai” és külföldi szövetek már megérkeztek és
 megtekinthetők:

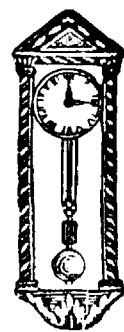
Schäffer Henrik-nél

Arad, Szabadság-tér 21. . . . Telefon 208.

Sandauer Samu

— czipész —
 Arad, Salacz Gyula-utca, Habereger-ház.

Elvállal mindennemű
női és uri czipők
 készítését és javítását.

Alapított 1878-ban.

KRIEGLER H.

műrás és ékszerész
 ARADON, Andrassy-tér 20. szám.
 (Aréna-épületben.)

Ajánlja legnagyobb választékú
óráit és ékszereit.

Nálam vásárolt és javított órákért három évi jótállás.

!!KELL mindenkinek KELL!!

Csipkék — Szallagok — Ruhadiszek — Kellékek — Fátolok — Keztük — Harisnyák
 Nyakkendők — Miderek és Gyermekruhák

legolcsóbb árban kaphatók
KELL MANÓ-nál
 ARAD, Andrassy-tér, Bló Aradi Tkp. épületében.

Ékszertárgyak

ezüst evőeszközök és valódi schweiczi órák alkalmi vételek által a legjutányosabb árban kaphatók:
 Ugyanitt arany, ezüstneműek és

— ZÁLOGJEGYEK —
 megvételnek

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész Templom-utca, Minorita-palota

Szőnyegek.

DOMÁN SÁNDOR
 Szabadság-tér 17.
 AGYNYEMŰ-GYÁR.

GELLERI.
 Ékszerész
 díszraktár ezüst dísz tárgyakban
 ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 14. SZ. Hermann-palota.
 Telefon szám 135.
 Nagy raktár
 ARANY-ÉS EZÜST ZSEBÓRÁKBAN.
GELLERI.

Előkelő külföldi életbiztosító társaság
 keres képviselőt, ki személyesen üzletszerzéssel foglalkozik.
 Kifogástalan jellemű és kauzió-képes egyének ajánlatai „Szolid 1900” jelige alatt
Blockner J., 202
 hirdető irodájához
 Budapest, IV., sütő-utca 6. szám kéretnek.

Kész butor eladás.
 Aki olcsón, szép és jó butort akar venni, használja fel a kedvező alkalmat s fáradjon el az
Arad, Kápolna-utca 6. sz.
 alatti asztalos-üzletben, ahol teljes háló-, ebédlő- és iroda szobaberendezéseket és egyes butordarabokat nagy választékban készletben tartok és olyanokra megrendelést készséggel elfogadok.
 Tisztelettel

Varga József.
Mayfarth-féle
 Mobbile-rendszerű

szőlőprések és zúzó
 jutányos áron
 kaphatók:
Pollák Gyula és fia
 özégnél 2580
 Arad, József főherczeg-út 11. sz.

Egy jókarban levő
Kölber-féle olajtengelyű kocs
 és egy
 fatengelyű Sandlaufer
eladó 2582
 Boczkó-utca 9. sz. I. em.
 Szöllős-Csigerél község előljáróitól.
 1267—1900.

Árverési hirdetmény.
 Alólirt községi előljáróság részéről közhírré tétetik miszerint Szöllős-Csigerél község határában 1900. évi augusztus hó 2-án elfogott és bitangságba helyezett egy drb. 9 éves pej szőrü h. j. A/82. alig látható bélyegű 140 koronára becsült kancza ló Szöllős-Csigerél község-házánál 1900. év szeptember hó 21-én d. e. 9 órára kitűzött határidőben nyilvános árverésen becsáron felül, vagy azon alól is készpénz fizetés mellett el fog adatni.
 Mely árverésre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.
 Szöllős-Csigerélen, 1900. évi szeptember hó 1-én. 2572
Lunga Konstantin, **Crisán,**
 bíró. jegyző.

≡ A brassói portland-czement-gyár ≡
 ajánlja legkitünőbb
Portland-czementjét,
 felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a
legolcsóbb árban. 1829
 Aradon kapható: **KARÁTSYI ANTAL** urnál.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
 hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatoy ásványviznek minősítendő.

Városi raktár: **Mocsár-utca 5.**
 Aradon: Dürr Kocsárd, Ring Zsigmond, Lázár Gyula, Ladányi László, Fejér Gyula, Rothstein Mór, Hoffmann József, Prolich István, Weisz Dávid, Singer és Schwarcz, Altmann Ede, ifj. Weisz Mór, Daimel Lajos, Éles Ármin, Éderer Károly, Herzog György, Krenn Ágoston, Karácsonyi Antal, Lázár Péter, Morvai Mór jól felszerelt fűszer-, csemegé és ásványvizkereskedésben.
 1442

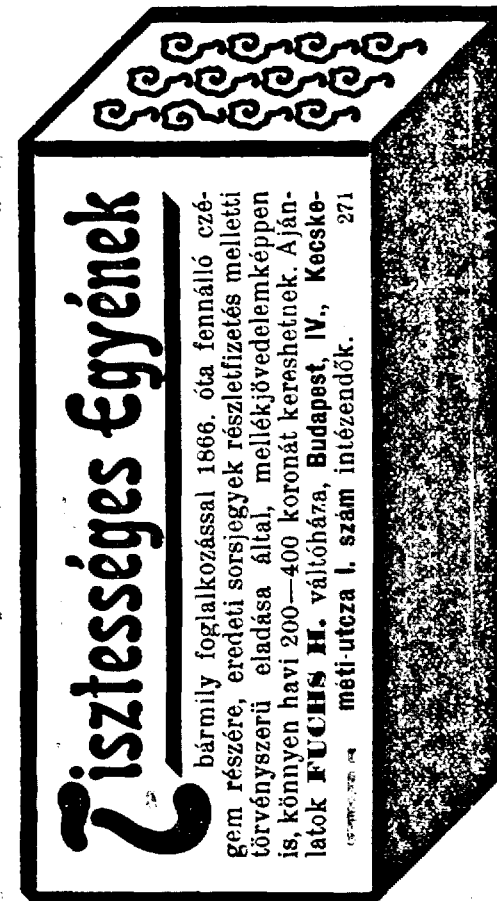
Gummis
 és
halhólyag
 elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára
 Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:
KELETI J.
 cs. és kir. szab. orvos sebészeti mű és kötöszeg-gyáros
 Budapesten, IV. Kerepaherzeg-u. 17. Alapított 1878.

Arak tuczonként eredeti párisi csomagolásban:
 Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány . . . 1.— 8.— frtig
 Capottes americans (rövid) . . . 2.— 5.—
 Suspensorium . . . 0.60 3.—
 Párisi női szivacska (Safety-Sponges) . . . 2.— 6.—
 Irrigator teljesen felszerelve . . . 1.80 5.—
 Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint) . . . 1.80 2 50
 „Diana-öv” szab. havibajelleni köt. . . 3.50 5.—
 (minden hölgynek nélkülözhetetlen.) 2794

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zisztességes Egyének
 bármily foglalkozással 1866. óta fennálló cégem részére, eredeti sorsjegyek részletfizetés melletti törvényszerű eladása által, mellékjövdelemképpen is, könnyen havi 200—400 koronát kereshetnek. Ajánlatok **FUCHS H.** váltóháza, Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1. szám intézendők. 271

!!! Százezreket mentett meg !!!
a magyar gazdáknak a !!!

Somogyi Géza táppor.

Hogy mily nagy jelentőséggel és kiváló hatással van ez a tápszer az állattenyésztésre, bizonyítja azon körülmény is, hogy minden üzletben ma már kapható.

A szabaddalmi okirat kivonata:

Jelen tal Imány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések úgy folyékony, mint szilárd táplálékba belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bebizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékony hat, a mennyiben annak ellenálló képességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagymértékben növeli.

A táppor számos hatásáról számtalan hivatalos ellamerés, köszönő levél és szakvélemény adhat tanúságot. A sok közül néhány:

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Breksitem, hogy az Ön gyártmányát képező állattápot kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találom, — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggátolására bármiké is a legmegerősebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,
Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Igen tisztelt Uram!

Ezen pár sorban fejezem ki köszönőm és ellamerésem az Ön által feltalált úgynevezett „Emésztést elősegítő por” nálunk tett jó hatásért: a siker, mit elértünk, valóban meglepő! Legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen kis község, hol pora a nagymértékben uralkodó sertésbetegséget teljesen megszüntette, — hála köszöneteinek nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyéneknek ismertesse emésztési porának megbecsülhetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.
A község nevében — kiváló tisztelője
P. a. **Daróczy Albert,**
községi főbíró.

Ezenkívül számos vélemény és elismerés van elsőrendű gazdaságok, gazdasági iskolák, állatorvosok és községektől. — 1 kiló 1 frt 80 kr. (3 kor. 60 fill.), kapható 18, 45 és 90 kros dobozokban. — Viszont eladók nagyobb vételnél kedvezményt visznak.

Az elismerő levelek minden üzletben láthatók.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész úrnál, Vojtek és Weisz droguista, Éles Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Párkás, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésükben és úgy Aradon, mint Aradmegyében bármely üzletben.

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelemi udv. szállító.

kerületi gyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett.

8 arany-, 19 ezüst-érem, 30 dísz- és elismerő-okmány

Közel 40 év óta udvari istállóban, valamint nagyobb katonai és polgári istállóban használatban van orvosi állatgyógyászati erőmegerősítő elött és után, továbbá fűzmozdások, rándulások és inak merevségénél stb. képesíti a lovakat kiváló teljesítményre az idomításnál. Valódi csak fűti vedjegygyel kapható az Osztrák-Magyar-monarchia minden gyógyszerárán és drogueriájában. Főraktár:

Cs. és kir. mosóvíz lovaknak. a „Kerületi gyógyszerárán”
1 üveg ára 2 kor. 80 fill. Korneuburg Bécs mellett.

Legkellemesebb, legkítűnőbb és nélkülözhetetlen

FOGTISZTÍTÓ SZER tubusokban.

Törvényesen védve.

1 tubus 60 fillér. (30 kr.) • Kapható mindenütt.

6 tubus díszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve.

Egyedüli készítő és főszékhelyei raktár: 2905

SCWARTZ illatszergyára, hygien. kosmet. laboratorium

Budapest, VII. Damjanich-utca 28.

Gyári raktár és árküzet: Temesvárott.

Főraktár: VOJTEK és WEISZ gyógyszerárán hágykereskedésben.

NASCHITZ-intézet

Budapest, Andrassy-ut 34. szám.

6 osztályu

nyilv. felsőbb leányiskola ☆ nyilv. minta elemi iskola.

Államilag érvényes bizonyítványok, országos hírsz. internátus.

Kitoktatás minden felekezeti részére és szombatokon izr. istentisztelet.

Előjegyzések és beiratások naponta 2532

az igazgatóságnál: Budapest, Andrassy-ut 34.

Margit-Créme.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkítűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegyíztta és szilmentes készítmény a

Rövid idő alatt szűntet szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket. még koros egyéneknek is úde bájos arciszint kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értékellen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetés szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres vedjegygyel vannak lezárva. — Készítményeim a améltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. vedjegygyel láttattak el. Legkítűnőbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chem. bizoni intézet és kőspontl vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmet nem tartalmaz, tehát teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., pudér 60 kr., arovíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem töltelnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyézetl laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes vedjegygyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárán és illatszerekkereskedésben.

Gyümölcs és szőlő bor készítesl gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

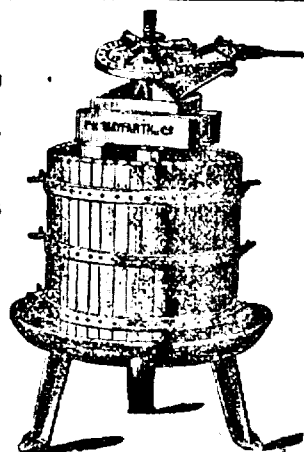
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomerő szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szűretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

2009

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronzéremmel.

„Az országos mezőgazdasági egylet nagy aranyérme 1899. Szegeden.”

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárúsítók felvételnek.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz) **Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.**

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, szúródás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlík gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

===== Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona. =====

2074

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy utánnal megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: **Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.**

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel **Marsetzky Adél.**

Szeplő, májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arczsínertátlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsas és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsas színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 liter 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamlításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

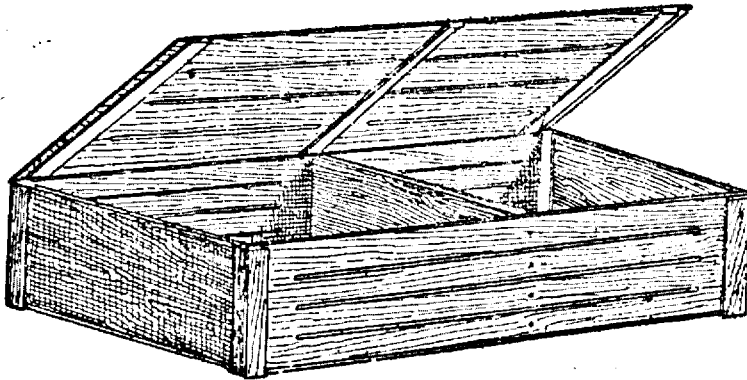
ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Munk H. és Fiai

gőzfűrés-, parkett-, láda- és hordógyára **Maros-Szlatina, Arad-m.**

Ajánlja szőlő és egyéb gyümölcs, szárnyas, stb. szállítására

legujabb szabadalmazott farenkeszeit,

melyek sokkal előnyösebben használhatók mint kosarak. — Minden ládikához a szükséges fagyapot ingyen!

Képviselő **Arad részére:**

2191

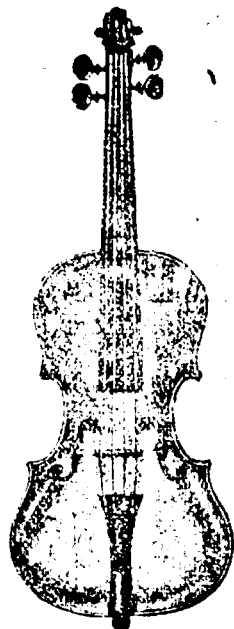
SCHÄFFER HENRIK, ARAD.

Arad, Szabadság-tér 21. sz. — Telefon 208.

== A legjobb hangszerek a világon ==

a csehországi hangszerek, melyeknek egyedüli képviselője és raktára

STREICHER J. cégnél Arad, Tököly-tér 1.sz. a.van.

Iskola hegedűk 2.50 frt, 3, 4, 5, 6 frt és feljebb ¹/₂ és ³/₄ nagyságban, hasonló árak mellett.

Zenekari és hangverseny hegedűk 10 frttól 100 frtig. Régi hegedűk, olasz eredetiek utánzatai 25 forinttól 200 forintig.

===== Helicon 7.50 frt, Intona 12 frt. =====

Egysoros harmonikák 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt és feljebb.

Kétsoros harmonikák 8 frttól 35 frtig.

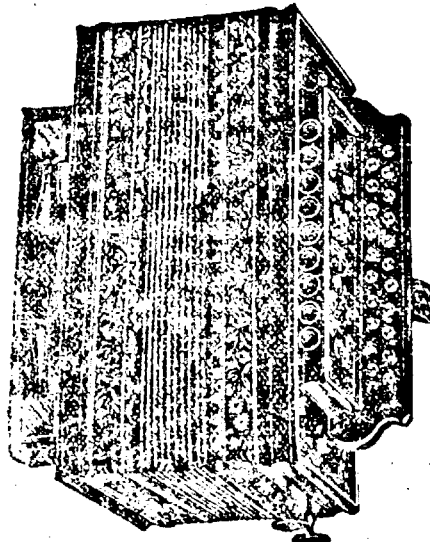
Cziterák 8 frttól 50 frtig. Klarinétok 3 frttól 50 frtig.

Ezenkívül mindenféle alkatrészek u. m. hegedű tokok, hangjegytartók, hangjegyalványok és a legjobb minőségű olasz húrok kaphatók a fentnevezett cégnél. — Vidéki megrendelés esetén csupán az ár megnevezése szükséges, hogy a megfelelő minőség elküldhető legyen.

STREICHER J., Arad, Tököly-tér 1.

(Katalin-fürdő épület.)

Telefon szám: 189. ☎️ ☎️ Telefon szám: 189.

Bejegyzett

Puha padlóknak legkitűnőbb és elismert legjobb fényezés a valódi

Linoleum padló zománcz.

A Linoleum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. számú sötétbarna és 3. számú mahagonibarna. Nagy elterjedtségénél fogva

■ Linoleum padló-zománczunkat ■

különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománczot, a törv. bejegyzett „vas lovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára, Bécs. 12

Főraktár Aradon: Steinitzer N. czégnél.

PALAIS ROYAL

ORLAY SÁNDOR, perzsa csász., spanyol kir. udvari szállító.

BUDAPEST, IV. Koronaherceg-utca 8. sz.

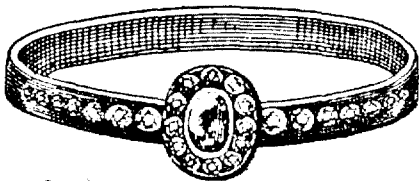
GYÉMÁNT UTÁNZATOK,

PÁRISI LEGYEZŐK,

Chinai ezüst, bronz és bőr díszműárúk,

EZÜST BOTOK, DISZÁLLÓÓRÁK, ÉVŐKÉSZLETEK, STB. STB.

gyári áron.

Képes árjegyzék ingyen.

Birtok- és házeladás.

Egy 400 kat. holdas nemesi birtok, betegség miatt különös olcsó és előnyös árban eladó. Áll 170 hold szántó, 200 hold őserdőből, a többi park, legelő és kaszáló. A birtok a termékeny Strigy mentén fekszik, kitűnő fekete humus egyenes fekvésű föld jó utakkal $\frac{1}{4}$ órányira vasúti megállóhely, $\frac{3}{4}$ órányira teherállomás és posta. A birtokon csupa új cserépfedéllel fedett épületek vannak. Van egy egyszerű 8 szobás kastély, gyümölcsös és szőlőkert, valamint gazdasági épületek, melyek mind jó karban vannak. Ára a birtoknak 45,000 frt. Fundus instruktussal, összes berendezéssel, és butorral együtt pedig 50,000 frt. A fundus instruktust 50 drb. különféle marha képezi. Kimutatható, hogy ezen föld holdanként 10 mm. elsőrendű búzát termeszt. Megjegyzem, ha az erdő fáit kitarolják, ez egész birtok árát kifizetné. Marhatenyésztésre nagyon alkalmas. A vételhez 25,000 frt készpénz szükséges.

Egy kis birtok 130 kat. hold, aradhoz közel, jó minőségű föld egy tagban, gazdasági épületekkel lakházzal és kerttel azonnal eladó. A vételhez 10,000 frt készpénz szükségeltetik; a többi több évig törleszhető, kis kamattal.

Egy nagy kétemeletes bérház a főtéren, sok üzlethelyiségekkel örök áron eladó. A feltételeket személyesen közlöm, csupán megjegyzem, hogy évenként 7 százalék tiszta hasznót hoz minden kiadást leszámítva.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Rosenberg Károly, ügynök

Eötvös-utca 12. (az udvarban jobbra.)

Zálogtárgyak

elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

ékszertárgyak

1900. évi szept. 12-én,

ingóságok

1900. évi szept. 13-án,

délelőtt 8 órakor a tekintetes város kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. június hóban lejárt

zálogtárgyak, melyek a mai napig sem meg nem hosszabbítottak, sem ki nem váltottak, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Weisz Dávid.

Jegyzői teendőikben jártas

írnok keresztetik

40 korona havi fizetés, ágy-nemű és mosáson kívül teljes ellátás mellett. Az állás azonnal elfoglalható.

Szöllős-Csigerél, 1900. évi szeptember hó 2-án.

Crisán,
jegyző.

2578

2884—1900. pm.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a sertésvésznek Ausztriába történt behurcolása miatt elrendelt sertésforgalmi korlátozások tárgyában kiadott 481. számú állatészésgügyi értesítő hivatalomban a hivatalos órák alatt az érdekeltek által bármikor megtekinthető.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 30-án.

Salacz,
kir. tan.
polgármester.

Szép fekete haja lehet

Ha egy kísérletet tesz

Hajós Árpád gyógytárában

MELANOAGENT hogy ha vesz.

Egy kísérlet elegendő

S egy forint csak az ára,

Gyönyörű szép fekete lesz,

Büszke lesz a hajára.

Vagy ha aranyszőke hajra

Könnyen akar szert tenni,

Hajós-féle patikában

GOLD-ELSET kell csak venni.

Biztos hatás, olcsó ára,

Kerül csak: **két koronába.**

Kapható egyedül csakis:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 22-İK SZÁM,

a megyeházzal szemben.

$\frac{1}{8}$ vételsorsjegy
20.— kor.

VI. sorsjáték.

8. osztály.

$\frac{1}{2}$ vételsorsjegy
80.— kor.

Húzás: 1900. szeptember 12-től október 10-ig.

Főnyeremény kedvező esetben:

EGY MILLIÓ KORONA.

Osztálysorsjegyeket ajánl:

az „Aradi ipar- és népbank“ pénzváltó üzlete

Fehér kereszt épület. Telephon 100. szám.

2567

$\frac{1}{4}$ vételsorsjegy
40.— kor.

$\frac{1}{1}$ vételsorsjegy
160.— kor.

Lakás kiadó.

Deák Ferencz-utca 16. sz. házban
egy modern

4 szobás I. emeleti lakás

november 1-re 2567

=kiadó.=

Bővebbet ott a házmesternél.

Világosi járás főszolgabirjától.

4132—1900. közig. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A muszka-magyarati viczinális ut folyó évi fentartási szükséglete czimén előirányzott munkálatokra nevezetesen:

1. 265 garmad magyarati rostálatlan homok szállítására;
2. 2400 folyóméter árkolásra és az árkolás által nyert földnek a szükséghez képest az utpatkára való feltöltésére;
3. a 6-ik számú nagyhíd 4 sarkán az uttestnek földdel való feltöltésére;
4. 4 db. kilométer czölöpre (jelző) zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtést hirdetek.

Az említett munkálatok kiáltsági árát az uti-bizottság 850 koronában állapította meg.

Az árlejtés 1900. évi szeptember hó 14-én d. u. 3 órakor Magyarát község házában fog megtartatni.

Az árlejtési szándékozók a kiáltsági-ár 5%-át Magyarát község pénztárába befizetni s erről nyerendő nyugtát zárt ajánlatukhoz csatolni, illetőleg az árlejtés megkezdése előtt felmutatni tartoznak.

Az árlejtés egyéb feltételei a világosi járás főszolgabirói hivatalánál a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Világos, 1900. évi aug. hó 31-én.

Páris Gábor,

főszolgabiró.

2574

Külsőlegesség csökkenés, bolykás, mor-
lyok, konyhatörések, hazillatokon lévő
élszék ellen.

Zacherlin

Nem a papirtölcserben!

hanem egyedül a „Zacherlin“ feliratu palaczkban lévő a valódi!

Ez a valóban csalahatlan, radikális segély mindenféle féreg-zaklatás ellen.

Arad: Amtmann Lajos, Altmann Ede, Baumann B., Belgráder K. és társa, Daimel Lajos, Dengl Károly, Dürr Gusztáv, Dürr Kocsárd, Duzsek Ferencz, Éles Armin, Ernye Gyula, Färber Lajos és testv., Feichtaler M., Fejér Gyula, Guttmann Samu, Herczog György, Ilics Arzen, Karátsonyi Antal, Ladányi László, Lázár Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Pollák József, Preisach Vil-

mos, Prolich István, Ring Zsigmond, Rothstein Mór, Schlesinger Samu, Steinitzer N., Schwarcz M., Szauer A., Vojtek & Weisz, Wechsler József, Weisz Dávid, Weisz Mór, Lócs E. és társa.
Uj-Arad: Janitzky János P., Theiss és Treitler, Zimmer Mátyás.
Battonya: Fischer Izsák, Geller Ferencz, Maurer Gyula.
Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.

Buttyin: Klein Márton.
Csermő: Holländer Samu és fiai.
Gurahoncz: Schwarcz Samu, Weissberger Samu.
Kiss-Jenő: Messer Lipót.
Mária-Radna: Tones F.
Mezőhegyes: Auspitz Lajos, Schönberg Jakab.
M.-Pécsek: Simberger Sándor, Turczky Nándor.
Pankota: Barna Lajos, Duffek Kálmán, Kaufmann

Adolf és fia, Pavlovits Constantin.
Radna-Lippa: Eisele Mátyás, Reisenberger Miklós, Schwarcz Ferencz.
Soborsin: Blau Mór és fia, Róth Mór.
Uj-Szent-Anna: Henny Károly
Világos: Neupauer Antal, Weber János.
Vinga: Klemann N.
Zádoriak: Hemmen Ferencz. 1284

Magy. kir. államvasutak üzletvez. Aradon.

23089—1900. sz.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak a kizárólag Mária-Radna, kizárólag tövisi, a piski-petrozsény-lupényi, piski-vajdahunyadi, gyulafehérvár-kénésdi összesen 348 km. hosszú vonalain:

használatban levő összes szolgálati óráknak 1901. évi jan. hó 1-től számított 8 éven át jó karban tartása, javítása és szabályozása iránt ezennel pályázatot hirdetünk, minél fogva felhívjuk a pályázni kívánó és iparendélylyel bíró órásokat, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a pályáórák jó karban tartására 23089—1900. I. szhoz“ feliratu borítékba zárt ajánlataikat lepecsételve 1900. évi szeptember hó 18-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános (I.) osztályánál nyujtsák be.

Bánompénz fejében 100 korona azaz egyszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1900. évi szeptember hó 17-ikének déli 12 óráig alulirt üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a megajánlott összegre való tekintet nélkül történik.

A szerződési feltételek alulirt üzletvezetőség I. osztályánál a ren-

des hivatalos órák alatt megtekintethők illetve kívánatra postán megküldetnek; feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Aradon, 1900. augusztus hó 27.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak debreczeni üzletv.

22703—1900.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége 1901. évi január hó 1-től számítandólag, egy illetőleg három évre biztosítani kívánja az alábbi csoportozatokban felsorolt csekélyebb értékű anyagok u. m.:

I. kő-, téglá és földnemű anyagokat,

II. gyertya-, faggyu-, szappan stb.,

III. kályha és takaréktűzhely alkatrészek,

IV. léczek-, szerszám-nyelek, oszlopok-, rudak-, zsindeyek,

V. kátrányozott fedéllemezek-, fa és vetemény magvak szállítását.

Az anyagok szállítására vonatkozó részletes feltételek és ajánlati minta ívek valamennyi üzletvezetőségénél megtekinthetők, alulirt üzletvezetőségénél ingyen megszereshetők, postai szállítási díj fejében 20 filléres bélyeg küldendő.

Az ajánlatok benyújtásának végső határideje 1900. évi október 1.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

12684—1900.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város polgármestere mint II-od fokú állategészségügyi hatóság Aradváros területén a sertésveszt járványosnak mondotta ki, minélfogva a nagymélt. földmívelési m. kir. miniszterium 9300/98. sz. magas rendelete alapján a következőket rendelem.

Az egész város területén levő sertésekre az udvarzárt elrendelem és a sertés tulajdonosoknak megahagyom, hogy sertéseiket az udvarból ki ne hajtsák.

A város területéről trágyát az elzárt udvarokból pedig szalmát és szalás takarmányt kiszállítani tilos.

Arad, 1900. augusztus hó 29-én.

főkapitány távollétében

Greén,
alkapitány.

Magy. kir. államvasutak miskolczi üzletv.

21409—900. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet Zólyom állomás új műhelytelepén létesítendő 602 folyóméter 160m/m-es, 134 folyóméter 100 m/m-es, 78 folyóméter 80 m/m-es és 334 folyóméter 52 m/m-es belső átmérővel bíró öntött vascső vízvezeték, 12 drb. elzáró szelep, 24 drb. 52 m/m-es tűzcsap, 9 drb. zománczott öntött vas vízkagyló, 2 drb. zománczott öntött vas mosdó biztosítása céljából szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, az egységárjegyzék

a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Miskolczon a magy. kir. államvasutak üzletvezetősége pályafentartási osztályában Szemere utca 29. sz. I. emelet a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi szeptember hó 10-én déli 12 óráig kell benyújtani alulirt üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételv és következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat Zólyom állomás új műhelytelepén létesítendő vízvezetési munkákról.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi szept. 9-én déli 12 óráig 1000, azaz egyezer korona bánatpénzt kell a m. k. államvasutak miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta úján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítvevényvel adandók fel.

Miskolcz, 1900. évi augusztus hó 22-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Ujdonságaink

ruha kelme, flanel, kasan, fekete kelme és barchetokban már megérkeztek.

A közlő iskolai évadra különösen ajánljuk

fegyházban kötött gyermek harisnyáinkat,

valamint a legjobb minőségű

gyermek fehérneműinket,

melyekből nagy választékot tartunk.

Mintákkal készsággel szolgálunk.

Rosenblüh H. és Társa Arad,

Alapított 1840.

Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Alapított 1840.

Városi és megyei telefon szám: 394.

Városi és megyei telefon szám: 394.

Az Arad szab. kir. város védnöksége alatt álló

Schreyer ZENE-CONSERVATORIUMBAN

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabadság-tér 21. sz.) a beiratások augusztus hó 27-től szeptember hó 15-ig minden napon d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6-ig tartanak.

Az intézet nagyszabású szervezete, a tanári kar magas és sokoldalú képzettsége, valamint a legalaposabb és legczélsebbnek bizonyult tanrendszer a Schreyer zene-conservatoriumnak az országos magy. kir. Zeneakadémia után az első helyet biztosítja.

Tanítanak mint főtanszakok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon ezimbalom, orgona, minden fuvóhangszer és magánének. Mint mellék-tárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, zeneszerzés, zenetörténet, aesthetika, magyar irodalom, karének, zongora összejáték, kamara zene, zenekar iskola és zene-módszertan, ugyanazon tanterv szerint, mint az országos zeneakadémián Budapesten.

TANÁRI KAR:

Schreyer Harry, zongora kiképzés, ének és módszertan.

Unger Mór, hegedű, közép- és kiképző osztályok, karének, zenekariskola.

Sperber Frigyes, hegedű, mélyhegedű, kam.-zene.

Müttermüller József, gordonka, zongora és kamarazene.

Odry Lehel, ének, hangképzés.

Békéssy Ferencz, ének, elméleti tantárgyak.

Schreyer Jakab

Szilágyi Gyula } zongora és zong. összejáték.

Uresch B., fuvóhangszerek.

Siebert Hermina, ének, hangképzés.

Müttermüllerné Lengyel Erzsi

Klein Sándorné

Bayer-Bettelheim Ida, felügyelő } zongora.

Purcsi János, ezimbalom.

Herczeg Róza

Hegyessy Gizella } segédtanítónók.

Tandij egy évre az alsó osztályban 50 frt, a felső osztályokban 60 frt, fuvóhangszerekre 10 frt, a mely összeg mindenkor előrefizetendő, kívánatra fél, negyedévi, sőt havi részletekben is.

Beiratások augusztus hó 27-től szeptember 10-ig d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6-ig a Schreyer zene-conservatoriumban (Szabadság-tér 21. sz. a. Lengyel-féle ház) történnek. Beiratási díj 5 frt.

Az igazgatóság figyelmeztetni kívánja saját érdekükben, úgy a múlt évi, mint az újonnan jelentkező növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetése végett beiratkozásra mielőbb jelentkezzenek.

Az igazgatóság:

2379

Schreyer Harry. Unger Mór. Müttermüller József. Sperber Frigyes.

Magy. kir. államvasutak aradi üzletv.

24994. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak Gyulafehérvár állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdetik.

A bérlet 1901. évi január hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át vagyis 1903. évi december hó 31-ig.

A bérleti feltételek a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a gyulafehérvári pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1900. évi október hó 3-án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános igazgatási (I.) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100, azaz Egyszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papirokban legkésőbb f. évi október hó 2-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpéztáránál Aradon letendő.

Az értékpapírok számításának budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó napi árfolyam, szerint de soha névértéken felül.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kifizető határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1900. évi szeptember hó 5-én.

A m. kir. államv. aradi üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjaztatik)

505—1900. gsz.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium 5790/900. eln. sz. intézvénye nyomán közhírré tesszük, hogy a miniszterium kiadásában „Utmutatás a must és bor okszerű kezelésére“ czimmel könyv jelent meg, a mely az okszerű pincze kezelésére vonatkozó hasznos ismereteket tartalmazza.

Ezen könyv a gazdasági, szőlészeti és borászati egyesületeknél, az állami vinczellé: iskoláknál és a szőlészeti és borászati felügyelőknél negyven (40) fillérért mindenki által megszerezhető.

A lelkészek és néptanítóknak ezen munka a földmivelésügyi miniszterium borászati osztályához intézendő kérelmére ingyen küldetik meg.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi augusztus hó 13-ik napján tartott üléséből.

Kiadta: Vannay, aljegyző.

Meghívás.

Az aradi polgári önszegélyző-egylet

mint szövetkezetnek

a folyó év szeptember 23-án délelőtt fél 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
2. Alapszabályok módosítása.
3. Esetleges indítványok.

2589

NB. Indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal, az elnökhöz írásban adandók be.

Telefon 222.

Nagy csillár raktár.

Telefon 222.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **ARADON, Templom-utca (Minorita-palota)**, dusan felszerelt raktárt tartok

üzleti-, irodai-, ebédlői-, háló- és fogadóterem gáz- és villany-, kombinált (azaz) légszesz- és villany-csillárokból

lámpákból, melyek valóban ritka szép és kitűnő kivitelben, felette olcsó gyári árban szerezhetők nálam be. Mint a „Magyar gázizzófény részv. társ.” (Auer világítás) aradmegyei képviselője az eladott világítási cikkekkel **megújításra készen helyezem el** és a felszerelési munkálatokért külön díjat nem számítok fel. Legujabb szerkezetű **légszesz-főzőkészülékeket, légszesz vasalókat, szeszizzó fényegőket** tartok, melyek megkímélik a háziasszonyt a **kellemetlen szénzagtól és olcsón, gyors és egyenletes munkát** tesznek lehetővé.

E I S E R S Á N D O R

a magyar gázizzófény részvénytársaság és különböző csillárgyár képviselője
ARAD, Templom-utca (Minorita-palota.)

Kiadó üzlethelyiség és lakás.

A város legélénkebb forgalmu helyén:

az Asztalos Sándor-utca 2. sz. alatt
egy szép nagy

üzlethelyiség azonnal kiadó.

Ugyanott egy kényelmes, szép utczi lakás jutányos árban, rögtön bérbevehető.

Bővebb értesítést ad a ház tulajdonosnője.

Tűzijátékok!

mindenféle rakéták, színes görögtűzök nagy választékban kaphatók

DÜRR GUSZTÁV

fűszer- és csemegekereskedése

Arad, József főherceg-ut 2. sz.
Az „Arany szarvas”-hoz.

Könyvelő

magyar és német
levelező

a délutáni órákra
8-7

alkalmazást keres.

Szives megkeresések kéretnek a kiadóhivatalban „Pontos” jelige alatt.

2590

Legjobb szabás!

ARADI CZIPÉSZEK

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCZA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményű

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készit megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-szászados főle rugganyos sarokkészülék, úgy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

Csak saját készítményű áru!

Kitűnő minőségű anyagi

41906—1900. I.

Hirdetmény.

Felhivatnak az Aradon és vidéken lakó fakeskedők és tűzifa szállítók, hogy az alulirt magy. kir. pénzügyigazgatóság részére az 1900/1901. évi fűtési idényre szükségeltető 100—110 köbméter (25-28 méter öl) kemény és jó minőségű hasábfának a hivatal helyiségébe) pénzügyi palota (megrendelés szerinti részletekben leendő szállítása iránt, amennyiben vállalkozni óhajtanak, f. évi szeptember hó 30-ik napjának délelőtti 10 óráig alóirt igazgatóság főnökéhez zárt borítékban

a fának ára, beszállítása és felapritására nézve részletesen ajánlatot tenni.

Aradon, 1900. szeptember 5.

2588

Magy. kir.
pénzügyigazgatóság.

Arad szab. kir. város kap. hiv.

12514—900. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén sertésvész állapittatván meg értesitem a lakosságot, hogy a sertés-vásárok tartása, a sertéseknek a városból való kihajtása, valamint a sertéseknek a városon keresztül lábon való áthajtása betiltatott.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 25-én.

Sarlot,
főkapitány.

A legnagyobb vidéki napilap most az

ARADI KÖZLÖNY

Tökéletesen pótol minden fővárosi lapot. Arad-, Csanád-, Békés-, Temes-,
Torontál- és Hunyad-megyékben már

a kora reggeli órákban

== hirül viszi mindazt, amit a budapesti lapokból csak délután olvashat e vidék közönsége. ==

AZ ARADI KÖZLÖNY

megjelenik laponta **12-14** oldalon, vasárnap **24** oldalon.

Előfizetők kedvezményei:

tófi Sándor minden újonnan belépő negyedéves előfizető ingyen és bérmentve kapja meg **Pe-**
lor összes költeményeit diszkötésben.

Minden előfizető értékes és diszes könyvajándékot kap karácsony napjára.

hetilapot, minden előfizető ingyen kapja vasárnaponként az „**Ország Világ**“ című képes
löny kiadásáért a kezelési és postaköltség fejében negyedévenként 75 krt beküld az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalának.

Gyűjtők kedvezményei:

meg **Muray Károly** pompás adomagyűjteményét.

tók I. János „Téli Regék” című diszművét, melynek bolti ára 30 korona.

szát Miksa Kálmán „Jó palócok” című nagyszerű diszmunkáját, melynek bolti ára 50 korona.

Október elsején belépő negyedéves előfizetőknek, ha az előfizetési összeget szeptem-
berben beküldik: a lap a beküldés napjától októberig ingyen jár.

Beküldött czimekre tiz napig küld mutatványszámokat

Az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

Fontos minden jó háziasszonynak!

Minták minden czikkból ingyen és bérmentve!

BRAUN N. A.

Minták minden czikkból ingyen és bérmentve!

Fontos az igen t. gazdaközönségnek.

Kizárólag festék és fénymázak raktárai

József főherceg-ut 12. szám. ARADON. Fiók: Forray-utca 2/b. szám.

Helyi és megyei telefon 387.

Készpénzfizetéseknel 2% engedmény! olcsó árakból.

Legolcsóbb bevásárlási forrása: Csakis elsőrendű kül- és belföldi padló- és kocsifényező-mázaknak, ecsetek, bronzok, fedőlemezek, Carbolin, színes kátrány, kékkő, indiai hárs, stbnek. — Schramm Christóf-féle valódi borostyán padló-fénymáz és Linoleum padlózománcz valódi „vaslovag” jeggyel egy doboz 90 kr. BRAUN N. A.-féle (amerikai) „Villámpadlózománcz” kizárólagos főraktára és szétküldési helye. — Ezen padozat és butor fénylakk 5 év óta van forgalomban és óriási kedveltségét annak elterjedése és keresettsége a legjobban igazolja. Főbb tulajdonságai: tükörfényessége és simasága, szagtalan és mosható, azonfelül rögtöni száradása és könnyű kezelési módja. — Mert bádogfalakban van, felesleges festés előtt átüríteni. Szállítása veszélytelen és olcsó. — Egy teljes kilót tartalmazó doboz 90 kr. **3 színben kapható.**

Vidékre díjtalan csomagolás!

5903—164/1900.

Szabályrendelet

a kerékpároknak (bicikli, tricikli, tandem, vagy bármely név alatt előforduló ilyenmü közlekedési, vagy sport-eszközök) városi adóval való megterhelteséről.

1. §. Aradi lakosok tulajdonát képező, vagy általuk használt teherhordó tartánnyal, ládával el nem látott kerékpárok után darabonként és évenként közigazgatási végrehajtás útján behajtandó öt forint vagy 10 (tiz) korona városi adó fizetendő.
2. §. A kerékpár tulajdonosa, vagy használója köteles a kerékpárt, annak gyári számát és más legközelebbi ismertető jelét ezen szabályrendelet életbeléptetésétől számítandó 15 nap alatt a városi adóügyi osztálynál bejelenteni és a kerékpáradót a fél nevével, a kerékpár ismertető jelével és adófizetési év és napló számával ellátott nyugta és az év és napló számmal ellátott adójegy ellenében az adópénztárnál egyszerre lefizetni. Az adójegy a kerékpár kormányrudjára, attól elválaszthatlanul reá illesztendő.
3. §. A kerékpárra erősített jegy az év folyamán el nem távolítható. Ha a jegy elvesz, vagy elromlik, a városi adóhivatalnál a jegy elvesztése bejelentendő s az elromlott jegy beszolgáltatandó, a mikor is a városi adóhivatal a régi jegy érvénytelenségét feltüntetvén, a félnek a jegy előállítás költségeinek megtérítése ellenében új jegyet szolgáltat ki.
4. §. A kerékpáradó a naptári évre zámmittatik. Az évi adó teljes összegében és előre fizetendő az év első hónapjának közepéig.
5. §. A kinek időközben jut kerékpár a birtokába, kerékpárját a városi adóhivatalnál azonnal és annak használatba vétele előtt bejelenteni és érette az egész évi adót ugyanaz alkalommal befizetni köteles s aki évközben kerékpárján tud, vagy a kerékpározással felhagy, a befizetett adó visszatérítését nem igényelheti.
6. §. Midőn egy kerékpár tulajdonosában évközben változás áll be, az új tulajdonos a kerékpár után már megfizetett évi adót újból megfizetni nem köteles, ha az eladótól az adó megfizetését igazoló nyugtát s a megfelelő jegyet is megszerzi s ezen körülményt a nyilvántartásban leendő keresztülvezetés végett a városi adóhivatalnál 24 óra alatt bejelenti.
7. §. A kerékpárok utáni adófizetés alól fel vannak mentve: a) a tényleges szolgálatban álló katonai egyének, kik parancsnokságuk rendelkezései folytán kerékpározni kötelesek; b) a posta- és távirádszolgák; c) a városi rendőrök és tűzoltók; d) kerékpárok elárusítói raktáron tartott kerékpárjaik után; e) kerékpáron a város területén keresztül vonuló és oly idegenek, kik kerékpárjaikkal 8 (nyolcz) napon túl a város területén nem tartózkodnak; f) tíz éven aluli gyermekek, ha az 1-ső §-ban körülírt járműveket a házon belül használják; g) az aradvárosi önkéntes tűzoltókar működő tagjai;
 - a) b) c) alattiak is azonban csak tényleges szolgálatuk tartamára és csak annyiban, amennyiben szolgálati egyenruhában kerékpároznak;
 - a) g) alattiak, ha működésükre nézve a kapitányi hivataltól kiállított igazolvánnyal bírnak. Az ily tűzoltók azonban a kerékpárt csak a tűzvész helyére való menethez és jövedelhez használhatják.

Az a) alatti katonai személyek ezen jegyeket felettes parancsnok-

ságuk, a b) c) alattiak pedig felettes hatóságuk és azok megkeresésére díjtalanul kapják.

8. §. Idegen kerékpárosok, kik 8 napon túl, de egy havi időtartamot meg nem haladó ideig tartózkodnak a városban, ezen időtartamra 2 (kettő) korona kerékpáradót kötelesek fizetni.

Hosszabb időre terjedő itt tartózkodás esetén az egész évi adó fizetendő általuk.

9. §. Ha az 1-ső §-ban körülírt jármű használatban nincsen, az után adó nem fizetetik.

Az ily használaton kívüli járművet tartozik tulajdonos a városi adóügyi osztálynál bejelenteni, a melyre a városi hatóság ellenzár alkalmaz.

A ki az ellenzárat levenni kívánja, azt előzőleg a városi adóügyi osztálynál bejelenteni köteles.

10. §. Ellenőrzés gyakorolható a céljából köteles a kerékpáros a rendőr felhívására azonnal megállni és adójegyet megmutatni.

A ki a rendőr ebbeli felhívására eleget nem tesz, kihágást követ el, s a szegény alap javára 10 koronáig terjedhető bírsággal sújtható.

11. §. Jövedéki csonkítást követően el és a megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitett adón kívül közigazgatási végrehajtás útján behajtandó 100 (száz) koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik:

a) a ki kerékpárt tart és azt az 1. és 8. §§-ok szerint be nem jelentette;

b) a ki a 2., 3., 6. és 8. §§-ok szerint jegy nélkül kerékpározik;

c) a ki kerékpárját eltitkolja, hamis kerékpárjegyet használ, vagy kerékpárjegyet elidegenít;

d) a ki az ellenzár a városi adóügyi osztályhoz való bejelentés nélkül leveszi, 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtatik.

A jövedéki csonkítás megtörténte és megállapítása esetén a kerékpár elkobozható s a kiszabott pénzbírság és adó befizetéseig visszatartható. Ha a kiszabott pénzbírság és adó 15 nap alatt be nem fizetettnek, az elkobzott kerékpár nyilvános árverésen eladható. A befolyt vételárból először az adó, azután a pénzbírság fedezendő s az esetleg fenmaradó rész a kerékpár tulajdonosának kiadandó.

12. §. Kihágást követ el, ki a nagym. kir. belügyministerium által a kerékpárookra vonatkozólag 42154/1897. sz. a. kiadott körrendelet rendelkezéseit be nem tartja. Kihágás esetén az első fokban a kapitányi hivatal, másodfokban a tanács, harmadfokban a belügyministerium határoz.

A szabályrendelet egyéb intézkedései körében felmerülő ügyekben, ideértve a jövedék csonkítási eseteket is, első fokban a tanács, másodfokban a közigazgatási bizottság illetékes, melynek határozatai ellen az 1896. XXVI. t.-cz. 34. §-a értelmében a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő panasznak van helye.

13. §. A kerékpáradó jövedelem a városi háson a szegényügyi kiadások fedezésére fordítandó.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1900. évi április hó 12-én tartott rendes havi közgyűléséből.

Kiadta:

Horváth Kálmán,

Inst. főjegyző.

A törvényhatósági bizottság 19407/394. számú határozata alapján ezen szabályrendelet 1900. évi szeptember 10-én életbe lép.

Alapított 1820-ban

A legajánlatosabb és legutányosabb beszerzési forrás **szőnyegek**, bútora-
szőnyegek, csipke- és szövetfüggönyök, lépekrócskák nagyban és kicserélve

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírnemes gyári nagy raktára. Örökös választék persea és amyrna szőnyegekben.

Általában tudott dolog,
hogy a szépség előrére, tükörcsüve és fentartá-
sára a legkiválóbb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész,
ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer
mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalivát ajánljak.

SANTAL EGGER az igen drága és tiszta keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatáso-
az ifjúság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik.

Csak a törv. védett „Uprifaj” védjeggyel valódi.

Ára 3 korona — eredeti üvegeként. — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beiktatása után
bérmentve küldi a

„NADOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan
és nélkülözhetetlen
fogtisztító szer a

THYMOL

fog-kréme
1 tubus 60 fillér.
Mindenképp kapható.

KOSZVÉNYÉS CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszere a híres
CSÚZ- és KOSZVÉNY-ÉTER.

Néhányzori bedörzsölés után kigyógyít minden csúz, koszvény, reumabán-
talmat, fejfájást, szurást, szagotást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán
2 kor. 60 fillér előleges beiktatása után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszerára **TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.**

Ezerszer kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyító házi
gyógyszer a

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kiséret és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STUBICA, Fő-utca (via Csáktornya.)

legismertebb egészségi egyiptomi
TURUL SZIVARKA HÜVEL

100 db. 36 fill. 2000 db. 7 kor. 5000 db. 12 kor.
postán bérmentve küldi

ENGEL LAJOS SZEGED

Óvakodjunk
értékeltelen
utánza-
toktól

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORSEPEK**

200 év óta elismert
kiváló hatásúak, gyomorbetegségeknél,
étvágytalanságnál, nehéz emésztés stb. ellen.

12 üveg 30, nagy üveg 1-40 fillér. — Kapható minden
gyógyszerárban. — Központi elárultó:

BRADY KÁROLY
Magyar Királyi gyógyszerára
Bécs, I., Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor.,
nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldelik.

PSEPHOFER J.

úrróslag ajánlott legrégibb
házi szer a rossz emésztés összes
következményei ellen.

☞ Nem szabadna hiányoznia
egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelén a „PSEPHOFER J.”
név vékony írással látható.

vértisztító
labdaesai.

**KI AKAR
egyetemes önkéntes
LENNI?**

A ki az előirt iskolákat nem végezte,
az is lehet egyetemes önkéntes. — A ki
már sor alatt állott, elkészett. Születési
év közlendő. — Prospektusát ingyen küldi:

LICHTBLAU ALBERT
a National elők. tanf. igazg., Debreczenben.
Tanbiztonság: oddei Dr. Szentgyörgyi István kir.
honvéd orvosné ny. és Mayer Á. cs.
és kir. őrnagy ny. Felügyelő: a nm. val-
lós- és közokt. m. kir. miniszt. meg-
szakasából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legújabb látványossága a
BELVÁROSI KÁVESHÁZ
IV., Kilyó-tér 2. (Klotild főhercegnő
palotájában.)

Vidékiek találkozó helye. ☞ Kávé: STRUKER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI
FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE
BUDAPEST
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCZA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

vidékiek kedvenc találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú éttermei.

Budapest, VI. Andrásy-ut 39.

Kiváló magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a
világhírű „Fechorrbräu” egyedüli kimerése.

Simon Fái jó hírnevű
PÁRIS szállodája
Budapest, Váci-körút 26.

100 szoba 1 fr. feljebb kiszolgálással együtt. Für-
dő, elegáns kávéház, étkező, sörcsarnok a házban. VII.
kerület vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé

A legjobb órákat
legszolidabb és legdivatosabb ékszereket
RÉSZLETFIZETÉSRE
szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország a nemban
első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló hűtő ital és gyógyzóelokra is szolgál.

ÁJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Köthly egyetemi tanár urak köz-
vetlenül, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeség, stb.

Gyár és megrendelői hely:
KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBANYA.

FRATELLI DEISINGER
küld
Fiuméből vagy Triszthből

5 kgr. Ciba kávé, válogatott. 15 kor. 60 fill.
5 . Ceylon gyöngykávé 17 . 16 .
olvámolva és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

**BENZIN-MOTOROK
LOKOMOBILOK**
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából
a legjobb és leghíresebbek a létező szerkezetek között.

Vezérlőközpont és raktár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-körút 61.
Képes árjegyzék ingyen.

Portbor, Cherry, Málaga, Madeira,
Marsala, Chablis,
Rajna- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jób füzér- és
csomagkereskedésekben, szőlők,
kávéházak és éttermekben.

**Continentale
Bodega Company**

**SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
VÁLLALAT**

BUDAPEST 62.
MÉRZÉSBET KÖRÚT 12.

felvilágosítás
díjfalanul.

Bel- és külföldi szabadalmak ki-
számlása, értékelése és finanszírozása.
Védjegyek és mustrák lajstromozása.

Előrangú kénes hővízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel leg-
modernebb lazapfürdővel, pom-
pás ásványvíz szeszákkal, ká-
vé- és kádfürdővel, — 200 kényel-
mes lakosztállyal. — Prospektus
kiváratra ingyen és bérmentve.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Oh jaji! Kihűgés, rekedtség ellen gyors és kitűnő
eredménnyel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Oh jaji! Kihűgés, rekedtség ellen gyors és kitűnő
eredménnyel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ha őszül a haja,
használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest, ha-
nem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve
2 kor. 60 fillér, ZOLTÁN BÉLA udvari szőlőgyógyászárának
Budapesten, V., Nagykorona-utca 93 sz. Szabadság-tér sarkán.

100.000
sorsjegy.
50.000
nyeremény.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű
sorsjátéka a sz. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTEK.

Megrendelések intézendők:
GAEDICKE A. BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta
egy buzsa.
Tervezet ingyen
és bérmentve.
Ügynökök
kerestetnek.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált Aethma. Közvény, sziv-
vese, gyomor-bélteljes, idegkajok (Hysteria Nouras-
thonia), makacs vér- és bőrbántalmaknál. Biztos védelem
széltűrés és elmaróvar ellen. — Díjazott levelekre válaszol.

Véggyógyítás — Hemoptia
Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.
rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 18.

Hirdetéseket, reklámokat legelőszöbhan
közölket az
összes bel- és külföldi lapokban az
ÁLTALÁNOS TUDOSÍTÓ
hirdetési osztálya (Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.)
Szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen
eszközölkötnék az összes megbízások.
Köszönettel ingyen.

NEUMANN.

férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
ARAD,

a Fehér Kereszt szálloda mellett.

SZABOTT ÁRAK!

Mérték szerinti megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek. 2381

ALAPITTATOTT 1870.

ALAPITTATOTT 1870.

HÖNIG ANTAL és FIAI egyedüli vászon gyári főraktára

Arad és vidéke részére **ARADON**

Wadowsky Gusztáv

árúházában. 2537

Uj nagy küldemény érkezett

Hönig Antal és Fiai

morva schönbergi gyárából

legjobb és legolcsóbban elősmert

Vászon,

asztalnemű, kávésterítékek, törülközők
és zsebkendők; ugy

Schroll Benedek Fia

hirneves chifon-gyártmányai, melyeket
eredeti gyári áron ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Folytonos újdonságok

selyem-, divat-, mosó-kelmék, fehér és
színes divat-barchettek.

Dús választék csipke-, szövet- és Tunnis-függönyökben.

Futó-, pamlag- és szalon-szőnyegek,
ágy- és asztalterítők minden kivitelben.

Levarrott

paplan és matraczok,

melyeket legolcsóbb árban ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Óriási raktár

férfi-divat cikkekben

u. m.:

ing, gallér, kézelő, nyakken-
dők, kész alsó-nadrágok vagy
méret után készítettnek, fe-
hér és színes zsebkendők, ha-
risnyák és esernyők.

Valódi Jäger-alsóruhák, valamint
kiházasítási kelengyék dus raktára. Összeál-
lítva 150 frttól 3000 frtig; mind a legjobb
anyagból készülnek, melyeket ajánl

Wadowsky Gusztáv

árúháza Aradon.

Kinglinen csodavászon 1 vég 23 méter $\frac{4}{4}$ 6.50 frt. $\frac{5}{4}$ 7.50 „

1 vég pamutvászon 6 lepedőre 1 vég 14 mt. 155 cm. sz. 8.50 frt.
1 vég 14 mt. 168 cm. sz. 9.50 „

STERNM.A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza 2368

Aradon, Andrásstér.